

תוכן עיניינים

5	פתיח
6	לזכרו של אייל צור ז"ל
8	חובתו העליונה של המדריך - לעשות הכל כדי למנוע תאונה
10	עשרת הדברים החשובים ביותר בהקשר של שמירת החיים
11	במצוקה: - ביפר 33010
12	עזרה! חילוץ מסוק? כאן דרוש שיקול דעת
13	מלחמת 'חרבות ברזל'
14	הזמנת אמבולנס
15	משחק מסוכן מבטלים ומחליפים במשחק בטוח!
16	כיצד לתדרך
17	טלפונים חשובים ודרכי התקשרות עם חברי מרחב חיים

פרק המחנה

19	תיאום ציפיות עם החניכים והוריהם בפעילות הכנה לקראת המחנה
20	תדריך לחניכים על כללי ההתנהגות בפעילות התנועה <u>הדרך אל המחנה וחזרה ממנו</u>
21	למדריכים - כינוס החניכים ביום הטיוול
21	תדריך לחניכים בבוקר היציאה למחנה
21	תדריך לחניכים בעת עצירה להפסקה בדרך
22	תדריך לחניכים לקראת הירידה מהאוטובוס וההגעה למחנה
22	תדריך לחניכים לקראת הפיזור הביתה <u>ההשתתפות בפעילות המחנאית</u>
	תדריך כללי לחניכים בהגעה למחנה (מסדר פתיחה)
23	ההתנהגות במחנה
25	בטיחות, בריאות, ביטחון ותברואה
26	שגרת היום במחנה
26	תדריך לחניכים על ארגון השטח הקבוצתי או החוגים במחנה
27	תדריך לחניכים על ארוחת הבוקר במחנה
27	תדריך לחוג או לקבוצה לקראת תורנות בחדר האוכל

27	תדריך לחניכים לפני הכניסה לחדר האוכל
28	תדריך לחניכים לקראת תורנות בשירותים
28	תדריך לחניכים לקראת תורנות במקלחות
28	תדריך לחניכים לקראת זמן מקלחות
29	תדריך לשומרים לקראת השמירה החינוכית
30	מקרים ותגובות בשמירה החינוכית
31	כללים לבנייה מחנאית
	<u>השימוש באש במחנה</u>
32	תדריך לחניכים לקראת שימוש באש: הדלקת מדורה או בישול במנגל
	<u>כתובות אש</u>
33	הקמת כתובות אש
34	כתובות זזות
34	לפיד הדלקה
35	תדריך לצוות ההקמה
35	תדריך לצוות ההדלקה
36	תדריך לצוות הכיבוי
36	מקרים ותגובות למקרה של פגיעה באש
	<u>פעילויות שיא וחץ במחנה</u>
37	פעילות לילית - אי"ש לילה, טיול לילי, ניווט לילי
37	למדריכים - לקראת בישולי שדה
38	תדריך לחניכים לקראת בישולי שדה
39	למדריך - שימוש בגזיית הברגה
39	תדריך לחניכים לפני שימוש בגזייה
40	מתחם חבלים אתגרי
40	תדריך לחניכים בעת רחצה בבריכה או בכנרת

פלוגת העבודה והמנהלות

- 41 תדריך בטיחות כללי לפלוגת העבודה במחנה
42 שימוש נכון בהלמנייה ובפטיש חמישה ק"ג - כללי
43 תדריך העמסת עגלות
44 טבלת משקלים - ציוד טכני
44 משקלים מותרים - עגלות
45 תדריך לשומר בשי"ג עליון
46 תדריך לשומר במגדל תמרת

פרק הטיול/ פעילות חוץ

תיאום ציפיות עם החניכים ועם הוריהם בפעילות ההכנה לקראת הטיול

- 48 למדריכים - תדריך להורי החניכים המצטרפים
48 תדריך להורי החניכים
49 תדריך לחניכים לקראת הטיול
הדרך אל הטיול והחזרה ממנו
50 למדריכים - כינוס החניכים ביום הטיול
50 תדריך לחניכים בהתכנסות לקראת הטיול
50 תדריך לחניכים בעת עצירה להפסקה בדרך
51 תדריך לחניכים לקראת הירידה מהאוטובוס וההגעה לטיול
51 למדריכים - לקראת פיזור החניכים בתום הטיול
51 תדריך לחניכים לקראת הפיזור הביתה
המסלול:

- 52 תדריך מפקד בהגעת החניכים לטיול ("תדריך אוטובוס")
54 למדריכים - תדריך יציאה למסלול
54 תדריך לחניכים לפני ההליכה במסלול
תדריך לחניכים לקראת מעבר בשטח הררי או מצוקי ובמקומות
55 שבהם קיימת סכנת נפילה מגבוה
55 תדריך לחניכים לקראת מעבר בשטח חקלאי

55	למדריכים - תדריך כללי הליכה על שפת כבישים, סמוך להם
56	למדריכים - תדריך לחציית כביש
56	תדריך לחניכים טרם חציית כביש
56	תדריך לחניכים טרם תנועה ליד מסילת ברזל
56	תדריך לחניכים לקראת כניסה למערות
	<u>תחום המזון בטיול:</u>
57	ארוחת בוקר במסלול
57	למדריכים - בישולי שדה
57	תדריך לחניכים לקראת בישולי שדה
	<u>ניהול ואבטחה בטיול:</u>
58	נוהל קליטת מאבטח
58	תעודות המאבטח
58	ציוד חובה
59	דגשים להפעלת מאבטח בזמן הליכה בטיול
59	דגשים להפעלת מאבטח לילה
60	מפתח אבטחה בחניוני לילה

**מסמך זה נכתב בלשון רבים מטעמי נוחות ופונה לכלל המדריכים והמדריכות, החניכים והחניכות

פתיח

שלום רב,

בפנקס שבידכם הושקעה עבודה רבה. שמרו עליו קרוב, קראו אותו, תדרכו באמצעותו ומלאו את הנחיותיו.

זהו מסמך עזר לתדרכים שמרכז בתוכו לקט מתומצת של נהלים ותדריכים מתוך חוזרי מנכ"ל משרד החינוך, הנחיות של משרד הבריאות ושל המשטרה והנחיות התנועה - מרחב חיים.

שימו לב לחוזרי מנכ"ל משרד החינוך העיקריים שעליכם לפנות זמן לעיין בהם וללמוד אותם, בנושא מפעלי הקיץ: קייטנות תשע"ד 9(א), מאי 2014, מחנות קיץ - תשע"ג 8 (ג), אפריל 2011, חוזר מנכ"ל טיולים - תשפ"ג 1, ספטמבר 2022, חוזר מנכ"ל פעילות חוץ - תשע"ט 4(ב), מאי 2019.

לרשותכם גם אתר האינטרנט התנועתי "חריש לחיים". באתר ריכזנו את כלל ההנחיות והנהלים האמורים לסייע לכם במהלך שנת הפעילות ובמפעלי הקיץ. עוד תוכלו להיעזר בחוברת "נשבעים לחיים", המכילה בהרחבה את עיקרי ההנחיות לשמירת החיים ואת עיקרי נוהלי הביטחון והבטיחות.

זכרו: האחריות לחניכים ולמשתתפים בפעילויות מוטלת עליכם, והיא אחריות כבדה! משימתכם הראשונה במעלה היא לשמור על חייהם ולהחזירם הביתה בשלום.

פנקס זה מרכז תדרכים לפעילויות השונות ולא נועד להחליף את חוזרי מנכ"ל משרד החינוך, את הנחיותיהם של גורמים ספציפיים, כגון משרד הבריאות, המשטרה ואחרים, את הידע המצוי בחוברת "נשבעים לחיים" ואת ההיגיון הבריא. חובה עליכם לפנות למקורות הרלוונטיים שהוזכרו פה ולאתר "חריש לחיים" בבואכם לתכנן פעילות עתידית.

בהצלחה!

קחו אחריות על האחריות

יוני בן דור

וצוות מרחב חיים

לזכרו של אייל צור ז"ל

תנועתנו שמה לה מטרת-על: לשמור על חיי החניכים והמדריכים!!!

להלן מספר תזכורות למדריכים ולחניכים לשם הבטחת הבטיחות בפעילות:

1. הדאגה והאחריות לחניכים מתחילות בצאתם מהבית ונמשכות עד לחזרתם לביתם ולחיק משפחתם.
2. חברי תנועתנו שומרי חוק! אנו מקיימים את חוזרי מנכ"ל משרד החינוך ומונחים על ידי רשויות המדינה בתקנות ובהוראות שמטרתן לשמור על החיים ועל הבריאות.
3. אזור פעילות שנראה כי יש בו ליקוי בטיחות (כגון זכוכית שבורה, ברזל בולט, מעקה רופף, חשמל גלוי, רצפה חלקלקה, מגן אצבעות חסר או אסלה שבורה) - יש לסגור מיד ולמנוע אליו כל גישה של חניכים ומדריכים כאחד! במקביל יש לדווח על הליקוי לביפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**, ולרכז הממונה.
4. התנועה מבצעת ביקורות בטיחות ועושה מאמצים לגיוס משאבים לשם תיקון הליקויים וסילוק המפגעים.
5. חל איסור חמור להחזיק בשטח הפעילות ובחצר חומרים ואביזרים מחוללי סכנה, כגון בלוני גז, דלקים, חומרי ריסוס והדברה וחומרים דליקים או מסוכנים אחרים.
6. לפני כל פעילות בחצר ובמבנה המיועדים לפעילות, יש לקיים סקר סיכונים "כרהף עין": חשמל חשוף, חלון שבור, סורג עקום, בזני"ט בולט, מעקה רופף, מהמורות, הפרשי גובה, שלוליות וכו'. עם גילוי מפגע יש להסירו או לבדודו ולאסור פעילות בקרבתו.
7. חל איסור להתעסק במערכת החשמל או "לתקן" אותה. התיקון מותר אך ורק לחשמלאי מוסמך.
8. מבנה שעבר ביקורת ותיקון ליקויים - יזכה בתעודת כשירות רשמית.
9. בפעילות רבת-משתתפים בתוך מבנה יימצא מגיש עזרה ראשונה. במבנה יהיו ארון או תיק ובהם ציוד רפואי לעזרה ראשונה.
10. הפעילות תחל רק בנוכחות מדריך בוגר שהוסמך לתפקידו ועבר את כנסי פתיחת השנה "חריש לחיים". על המדריך להיות מצוידים בטלפון נייד טעון ובמספרי טלפון לשימוש בשעת חירום. במקרה של חירום יש לפנות לביפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**.

11. יש לפסול משחקים מסוכנים (כדוגמת קפיצות על כיסאות ועל ספסלים, החלקות, שימוש באלמנטים מסוכנים וכו'). ראו נוהל "משחק מסוכן מבטלים ומחליפים במשחק בטוח!".
12. חשוב לחדד את מודעות המדריכים (קומונרים ומד"צים) לתכנון משחקים בטוחים בלבד לכל הגילאים בכל התחומים.
13. קיום חג המעלות טעון רישוי עסק, תחקיר ממונה ואישור טופס ירוק במערכת אישור הפעילות, וכן מחייב מינוי רכז בטיחות וביטחון ועריכת סקר סיכונים. חובה לתת תשומת לב מיוחדת לתיאום הבטיחות בהכנה לחג, במהלכו ובפירוקו. חשוב להקפיד על כל ההנחיות כולן!
14. יש להעביר את פסולת חג המעלות והפורימון (כגון ברזל, שאריות תיל וכו') לפח האשפה כדי למנוע את השאתה כמפגע בשטח.
15. אי"ש לילה: האישור יציאה יינתן רק לאחר בדיקת התוכניות ואישורן ולאחר קיום תדרוך למדריכים הצעירים ולמשתתפים.
16. לקראת פעילות חוף-ישובית, טיול או מחנה - חובה לעמוד בנוהל אישור פעילות, בביצוע תחקיר ממונה ובאישור טופס אדום, כולל רישיון מהלשכה לתיאום טיולים, סידורי אבטחה ורפואה, רכב פינני, ליווי מבוגר וכו'.
17. חל איסור להבעיר אש בשטח, במבנה ובחצר הפעילות. יש לבדוק תקינות ציוד כיבוי האש.
18. הפחדות ומבחני אומץ אסורים! יש לנהוג בכבוד בחניכים.
19. ריבוי תאונות הדרכים והכבישים המסוכנים, מחייבים אותנו להתנהגות נכונה וזהירה בעת חציית כביש או צעידה לצדו. יש לחסום יציאה משטח הפעילות לכיוון הכביש ולפתוח פתח חלופי.
20. ניתן ורצוי להיכנס לאתר "חריש לחיים", המכיל את כל ההנחיות והנהלים ומשמש מקור לימודי בתחומי שמירת החיים.

מוקדש לזכרו של אייל צור ז"ל
בן קיבוץ גבת, חבר בגרעין שאול
מדריך וקומונר
נהרג בתאונה מחרידה במסגרת
פירוק חג המעלות של קן בורוכוב
ביום ראשון, 24.9.2000, כ"ד אלול תש"ס

חובתו העליונה של המדריך - לעשות הכל כדי למנוע תאונה! לעשות הכל כדי למנוע נפגעים

לקראת מפעלי הקיץ ופתיחת שנת הפעילות - **תפקידנו כמדריכים להקדיש מחשבה, משאבים וכספים ולבצע פעולות ממשיות כדי למנוע את התאונה.**

לעשות הכל - וב"הכול" הכוונה היא הכול!

אי-אפשר לדבר על תאונה בלי להיזכר בעשרת חניכי המכינה, תשע הנערות והנער, שנהרגו בתאונה הנוראה שנחל צפית, באסון מכינת בני ציון.

כניסה לנחל מעוקץ וקניוני ביום חורף גשום כשיש סכנת שיטפונות היא התעלמות מחובתו של כל מדריך להגן על חניכיו ולעשות **הכול** כדי שיחזרו הביתה בשלום.

כולנו שואלים את עצמנו, מה הניע אותם, את מדריכי המכינה?

הרצון לא לבטל פעילות מתוכננת או אולי תחושת הירות שאמרה, "נדע להסתדר", או שאולי המחשבה "אנחנו מקצוענים" או "לנו זה לא יקרה".

לא כל תאונה נגמרת בנפגעים, לא כל עבירה על הנהלים גורמת לתאונה.

לעתים מכוניות מתנגשות ואין נפגעים. לפעמים רכב חוצה באור אדום ולא מתרחשת תאונה.

כמדריכים, **החובה**, התפקיד שלנו, הם לדעת לראות את ה"כמעט תאונה" ולהבין שזהו סימן חשוב לבאות, שעשוי לעזור לנו למנוע תאונה קשה עם נפגעים.

אחרי תאונה עם נפגעים או "כמעט תאונה" יש לבחון את האירוע ואת הנסיבות כדי ללמוד מהם.

לבחינה זו צריך לבוא מצוידים ביושרה, בפתוחות ובהגינות.

נבחן את גורמי הליקוי ונעמוד מול ההחלטה שקיבלנו טרם התאונה.

נשאל: מהו הלקח שלנו?

האפשרות הראשונה: היה נוהל ידוע ובתוקף, שתפקידו היה למנוע את התאונה, ובכל זאת התקיימה הפעולה, למרות האיסור (למשל, חל איסור לטייל בנחלים ביום שבו קיימת סכנת שיטפונות).

האפשרות השנייה: לא היה נוהל, גורם התאונה הגיע כרעם ביום בהיר ולא היה ניתן לחשוב עליו מראש (נכנסתם למבנה פעיל וראוי וקרטו עליכם קיר או עץ).

האפשרות השלישית: היה נוהל, ידעתם על הסיכון, אך לא ביצעתם את הפעולות המספקות כדי למנוע את התאונה (הגעתם לבריכה עם חניכים, לבריכה היה רישוי, היו מצילים, ובכל זאת בשל עומס יתר טבע חניך).

ההתייחסות לאפשרות הראשונה היא משמעתית. הייתה כאן הפרת חוקים ונהלים במודע ולכן צריך לנקוט אמצעים משמעתיים (מנזיפה ועד הפסקת המשימה).

ההתייחסות לאפשרות השנייה דורשת מחשבה מעמיקה על השאלה איך היה ניתן אולי למנוע בכל זאת את התאונה. ברור שאין כאן שאלה משמעתית, אלא רק את היכולת הפנימית, שאולי היא תכונה, להיות זהירים, לדמיין ולראות את הנוהל.

ההתייחסות לאפשרות השלישית היא העמוקה מכול. כיצד היינו "בסדר" ובכל זאת קרתה תאונה? כאן צריכה לעלות שאלת הניסיון המקצועי של המדריכים, יכולתם לנהל, לראות את המכלול, לתכלל בין גורמים, לדעת להיות ניהוליים ומנהיגותיים ולהפסיק את הפעילות כשצריך.

נתמקד באפשרות השלישית, כי בה מצויה רוב עשייתנו.

בטיפול בסוגיות אלו עולות שאלות על ההכשרה הטובה ביותר למדריכים, ואם היא מספיקה. זו כוללת את הגורמים הבאים:

- חוברות נהלים יעילות, קצרות, בהירות ומדויקות (ולא ארכניות ורוויות מילים ופולפולים).
- התדרוכים המקדימים.
- המשמעת והמחויבות התנועתית של החניכים למדריכיהם.
- הפלייר המקדים וגיוס ההורים לעזרת המדריכים (כולל מגבלות בריאות ורגש-נפש של החניכים).
- עבודת המטה האיכותית שמבוצעת מבעוד מועד.
- הניסיון בתחום, המקצועיות, הבגרות וניסיון החיים.
- החריצות.
- האמונה העמוקה בערך שמירת החיים (חינוך, חינוך וחינוך) והמסירות לו.

עשרת הדברים החשובים ביותר בהקשר של שמירת החיים

1. כמדריכים, יש לכם חובה מוסרית לשמירת חיי החניכים. עלינו לעשות את המרב במקסימום אהבה!
2. ודאו תכנון מדוקדק, ירידה לפרטים, לימוד מקרים ותגובות, שיגרה וחירום.
3. הקפידו על הגדרה ועל חידוד של תפקידים, סמכויות, גבולות גזרה ותחומי אחריות.
4. קיימו תדרוכים לחניכים ולממלאי התפקידים. מחובתכם להזהיר, להנחות ולוודא שההנחיות מתמלאות!
5. מחובתכם לקיים "תחקיר ממונה" לפני היציאה לפעילות.
6. מחובתכם לנהל סיכונים ולשקול אם נכון לקיים את הפעילות או אולי לבטלה (ראו מטריצה לניהול סיכונים בכריכה האחורית)
7. עליכם לקיים סקר בטיחות וביטחון - בסניף, בבית, במועדון, בקן, בחצר, באוטובוס, במסלול, בחניון ובמחנה.
8. מחובתכם לעדכן בזמן אמת! בחירום. עליכם למנוע הידרדרות במצב ולא אפשר אותה!
9. עליכם להכיר את החניכים על בעיותיהם, רגישותיהם ומחלותיהם, לדעת מה מספרם ולדאוג לספור ולבדוק נוכחות בכל שינוי מצב במהלך הפעילות.
10. חובה לציית לחוק וכן לחזור מנכ"ל משרד החינוך, לנהלים, לפרסומי פירוס לקחים ולהנחיות התנועה.

כאמור, אלה הדברים המרכזיים והחשובים שעליכם לעשות לשמירת החיים. פירוט של התחומים ושל נקודות נוספות - תמצאו בהמשך פנקס זה.

במצוקה!!! - ביפר 33010

מדריכים ורכזים, חברי מרחב חיים והרכזים הממונים עליכם, מצפים שתדווחו מידית על כל אירוע חירום או חריג לביפר חירום **33010** בהודעת טקסט או בשיחה טלפונית למספר - **054-6133200**, כגון המקרים הבאים:

1. פצוע.
2. טיול החניכים מתעכב בשטח, במסלול, בחשיכה.
3. יש בסביבתכם מעורבות משטרה, מד"א, או גורם חילוץ.
4. מתרחשים באזורכם אירוע ביטחוני, הטרדה מינית, מקרה אלימות או ונדליזם.
5. נשקפת סכנה לכם או לחניכים.
6. אתם מבקשים לשנות תוכנית שאושרה לכם בטופס האדום.
7. חדר המצב הנחה אתכם לשנות תוכניות.
8. הטור התפצל, קבוצות "התברברו", חניך נעלם.
9. פינוי לבית חולים.
10. הטור שלכם "הסתבך" בשטח.
11. נתקעתם בפקק ואתם מתעכבים מאוד ביחס ללוח הזמנים שתוכנן.
12. שרב כבד, עומס חום חריג.
13. פקח ממשרד החינוך או מהרשות, או כל גורם אחר מתחקר אתכם.

חשוב לזכור!

במקרה של פציעה, או פגיעה בנפש, צריך קודם כל להגיש עזרה רפואית ואת הטיפול הטוב ביותר לנזקק. במקביל, לאחר הפעולות הדחופות ביותר, להעביר הודעה לביפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**, ולרכז שלכם.

ציינו בהודעה מה האירוע, מה מיקומכם, מספר הטלפון שבו אפשר להשיג אתכם ופרטים מלאים של המדווח.

עזרה? חילוץ? מסוק? כאן דרוש שיקול דעת.

- אירוע קל יטופל על ידי החובש או המע"ר, והפינוי לגורמי הרפואה או לבית החולים ייעשה עצמאית על ידי ההורים.
- באירוע חמור ובמקרה של סכנת חיים עומד לרשותכם חדר מצב טיולים שיכול לסייע בהזעקת מסוק חילוץ, בטלפון 02-6222211.

**ברצוננו להזכיר את הנחייתו המפורשת של יו"ר התנועה מתאריך
29.1.2012 שתמציתה:**

- אין לקיים כל פעילות שהיא שאינה עונה על נוהלי חוזר מנכ"ל משרד החינוך.
- כל פעילות הקשורה בנוהלי ב.ב.ב. תאושר על ידי מרחב חיים ומרחב חיים בלבד.
- חל איסור מוחלט על קביעת קריטריונים כלשהם לפעילות שאינה עולה בקנה אחד עם נוהלי משרד החינוך ומרחב חיים.

אנו בעיצומה של מלחמת 'חרבות ברזל', בימים אלו יש להתייחס לנושא הביטחון בכלל הפעילויות בתשומת לב יתרה.

1. יש להכיר את הנחיות פיקוד העורף, לכל מקום בהתאמה למרחב המוגן, זמן ההתמננות ו"הכי מוגן שיש".
2. יש להכיר את ההנחיות במהלך נסיעה, ברכב או בתחבורה ציבורית והסעות.
3. יש להכין תדרוכים מתאימים לכל תרחיש ולתדרך את כלל סגל ההדרכה.
4. תדרוך המדריך לחניכיו צריך לכלול בין היתר:
 - 4.1. בהישמע אזעקה, יש לשמור על השקט והרוגע.
 - 4.2. יש להקשיב להנחיות המדריך או להנחיות מערכת הכריזה.
 - 4.3. יש להתפנות למקום "הכי מוגן שיש" במקום האירוע.
5. לכל אירוע יש למנות אחראי בטחון באירוע.
6. יש לתאם עם חברת האבטחה מראש את כלל הדרישות והציפיות מהמאבטחים כולל ויודא העדר עבירות מין.
7. יש להתאים את תוכנית האבטחה ותפקיד המאבטחים לשטח הטיול, החניון, הסמינר ולכל פעילות בהתאמה.
8. לפני כל פעילות קיץ יש לקיים סיור להכרת מקום הפעילות (יער/מחנה/מרכז סמינרים/כל אתר) ולהכיר את המרחב המוגן, "הכי מוגן שיש", ולהכינו לקראת הפעילות (מקלט, מיגונית ועוד).
9. בכל בעיה הקשורה לנושא יש לטפל בזמן אמת.
10. אתר פיקוד העורף - <https://www.oref.org.il>.

הזמנת אמבולנס

בהמשך להחלטת פורום לקחים מחודש פברואר 2022 בכל מקרה בו הוצאות האמבולנס לא יכוסו על ידי קופת החולים ויהיה צורך במימון התשלום יטופל הדבר ללא דיחוי והתשלום יועבר למגן דוד אדום בעבור הטיפול.

נזכיר כי העדיפות העליונה היא מתן מענה רפואי מהיר ואיכותי ולא העלות הכלכלית הגלומה בהזמנת אמבולנס.

הזמנת אמבולנס הכרחית כאשר מתקיים אחד מהמקרים הבאים:

1. הנחיות מרחב חיים בטלפון או הודעת חירום **33010**.

2. איבוד הכרה.

3. הפסקת נשימה.

4. הפסקת פעילות הלב.

5. אובדן דם משמעותי.

6. הכרה מעורפלת אצל חולי סוכרת.

7. פגיעת ראש רצינית.

8. פרכוסים או התקף אפילפסיה חמור.

9. פגיעת גב חזקה.

10. חשד לשאיפת עשן.

11. קוצר נשימה חריף.

12. תגובה אלרגית חריפה.

13. חשד לשתיית נוזל רעיל.

14. נפילה מגובה של פי שניים ויותר מגובה הנפגע.

15. הכשת נחש.

16. חשש למכת חום.

17. ובכל מקרה של ספק - אין ספק!

שימו לב!

לאחר מתן הטיפול הרפואי, יש להשאיר הודעה לביפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**.

משחק מסוכן מבטלים ומחליפים במשחק בטוח!

כללי ברזל בהעברת משחקים:

1. המטרה הראשית של המשחק הינה כיף והנאה ולא ניצחון. אם מישהו חלילה יפגע אין כל טעם בהעברת המשחק.
2. על המשחק להיפסק מיד כאשר נשקפת סכנה לפגיעה כלשהי במשתתפים או בעוברי אורח.
3. אין להגזים בהשתוללות – גם המשחק הבטוח ביותר עלול להיות מסוכן כשמאבדים שליטה.
4. כיצד להיזהר ולצמצם סיכונים בהעברת משחק:

- התאמת המשחק לתנאי השטח ולסביבה: בחירת המקום שמשחקים בו צריכה להתייחס לסיכונים הקיימים בשטח עצמו ולסיכונים הקשורים במשחק בשטח המיועד. לדוגמה: מולאן משחקים על דשא ולא בשטח סלעי, ותופסת – לא ליד הכביש.
- התאמת המשחק לגיל המודרך: לא כל משחק מתאים לכל גיל. יש משחקים הדורשים אחריות או יכולות פיזיות שאין לילדים קטנים. לדוגמה, נחום תקום (סמוך עלי) לא משחקים עם ילדים בכיתה ד'.
- מה הם העזרים במשחקים: במשחק הדורש עזרים יש לוודא כי הם תקינים ושלמים ולא מסכנים בעצמם את החניכים המשחקים. אין להשתמש בסיכונים, בחפצים חדים, באש וכו'.
- מידת ההשתוללות, התנועה או הפעלת הכוח במשחק: משחקים "פיזיים" הם מסוכנים יותר מעצם טבעם. את המשחקים הללו יש לשחק רק עם חניכים בוגרים ואחראים המסוגלים לשחקם בבטחה. יש לחשוב פעמיים לפני שמשחקים משחק כזה. לדוגמה, עליבבא הוא משחק ברמת סיכון גבוהה.
- התאמה למספר המשתתפים: משחקים עם מספר גדול מדי של משתתפים עלולים להיות מסוכנים מכיוון שהחניכים או אתם כמדריכים עלולים לאבד שליטה עליהם. לדוגמה, במשחק 1, 2, 3 (שבו עוברים בין הרגליים ותופסים משהו מאמצע המעגל), כשיש יותר מדי אנשים עלולות להיגרם תאונות באמצע המעגל.
- התאמה לקבוצה או לחניך ספציפי: חניכים שונים משחקים אותם משחקים בצורה שונה, ועליכם להתאים את המשחקים לאופי של הקבוצה כדי לוודא שאינם מסוכנים.
- סיכונים ייחודיים למשחק.

5. הכי חשוב, הפעילו שיקול דעת. אף פעם אי-אפשר להכניס הכול לתוך מסגרות וכללים. צריך להפעיל את הראש. לפני כל משחק חדש לכם ולחניכים יש לעצור ולחשוב יחד עם מדריך נוסף אם המשחק מסוכן וכיצד ניתן לצמצם את הסיכונים בו.
6. אם לא ניתן לשחק את המשחק בבטחה – לא משחקים!
7. תדרוך ואזהרת החניכים: לפני תחילת המשחק עליכם להזהיר את החניכים מפני הסיכונים שזיהיתם בו (אם יש כאלה) ולתדרך אותם כיצד להימנע מהם. לדוגמה, "אסור לרוץ מעבר לקו הזה", "אסור לחלוטין להתחבא במחסן ציוד כבד", "אתה אחראי ללכת לידו ולוודא שהוא לא נתקע בקיר בזמן שאנחנו משחקים פרה עיוורת". משחק מסוכן מבטלים ומחליפים במשחק בטוח!
8. החליטו אם לקיים את המשחק או לא והתייעצו עם הרכו הממונה.

כיצד לתדרך?

- התדריך הוא כלי חיוני לקיום פעילות בטוחה. הוא מהווה תיאום ציפיות עם החניכים, וכל מהותו להבהיר כיצד לנהוג בפעילות מסוימת. הוא יסייע לנו כשנרצה להשפיע על האופן שבו החניכים מתנהגים. כמה דגשים לכתיבת תדריכים ולהעברתם:
1. עליכם לתדרך לפי השלבים הבאים: להזהיר < להנחות < לוודא. אין להוציא הנחיות שאינכם מסוגלים לתקף כמדריכים.
 2. על התדריך להתקיים כשהחניכים בקשב מלא. על כן עליו להיות קצר ותמציתי.
 3. עליכם לבטא סמכות. התדריך אינו המלצה.
 4. על התדריך להיות כתוב מראש ומותאם לשלבי הפעילות השונים.
 5. על התדריך להתקיים בסמוך לפעילות שאליה הוא קשור.

טלפונים חשובים ודרכי התקשרות עם חברי מרחבי חיים

חדר מצב לטיוולים (משרד החינוך): 02-6222211 / *9267

אתר חריש לחיים: mham.co.il

אתר האינטרנט של התנועה: www.noal.org.il

ביפר חירום 33010 בשיחה טלפונית,

או בהודעת טקסט למספר: 054-6133200

משטרה: 100

מד"א: 101

כיבוי אש: 102

סרקו אותי
אתר חריש לחיים

סרקו אותי
אתר התנועה

מרחב חיים:

יוני בן דור: yoni@noal.co.il

רז רפאל: raz@noal.co.il

רויטול שחורי: revtol@noal.co.il

אייל יפו: eyaljaffa@noal.co.il

רונית בר-זיו: ronitb@noal.co.il , 03-525186

דורון מנור: doron-m@noal.co.il , 054-7995516

אריאל כ"ץ: arielkatz@noal.co.il , 054-9732366

אוהד שגיא: ohad-sagi@noal.co.il

זיו בר-אל: ziv-b@noal.co.il

מרכז הסמינרים רביד: ravid@noal.co.il

פז בן-יוסף: bm@noal.org.il , 054-6735066

פרק המחנה

תיאום ציפיות עם החניכים והוריהם בפעילות הכנה לקראת המחנה

למדריכים - תדריך להורי החניכים המצטרפים

- יש לקיים תדריך להורה של כל חניך שמצטרף בביקור בית, בשיחת היכרות טלפונית או בקבוצת ווטסאפ רשמית, בטרם ההגעה לפעילות.
- אם אתם מנהלים קבוצת ווטסאפ, שימו לב לדגשים הבאים:
- יש להגדיר שרק מנהלי הקבוצה יכולים לשלוח הודעות.
 - בכל קבוצה שחברים בה הורים - יש לדאוג למשי"צ, קומונר או רכז קן שיהיה נוכח בקבוצה.
 - מטרת הקבוצה היא הודעות ועדכונים על הפעילות ופרסום אירועים קרובים. יש לשלוח הודעות תמצתיות ותמונות נחרות בלבד.

תדריך להורי החניכים

אנו שמחים מאוד על כל חניך שבוחר לקחת חלק בפעילותינו!
כדי לשמור על חיי החניכים נבקש:

- ההשתתפות מותנית באישור הורים חתום.
- יש לקרוא את הפלייר (חוזר להורים) שהופץ, שבו מופיעים כלל פרטי הפעילות.
- יש לדווח על בעיות רפואיות, על אלרגיות ועל קשיים רגשיים לפני הפעילות.
- סגל הקן - המדריכים, הרכזים והקומונרים - הם הסמכות בפעילות. חניך שלא יקבל את סמכות הצוות - לא יוכל להשתתף בפעילות.
- אם יוחלט על הפסקת השתתפותו של חניך במפעל, איסופו יהיה באחריות ההורים ועל חשבונם.
- הפעילות מתקיימת במסגרת קבוצתית, ויש לנהוג בכבוד ובאחריות כלפי כל המשתתפים.
- אין להשחית את רכוש התנועה ואת רכושם של חניכי המחנה.
- אין להיכנס או לצאת ממסגרת המחנה ללא מדריך.
- כניסות ויציאות חריגות - יש לתאם עם רכז המחנה.
- ההשתתפות בחולצת תנועה.
- לא קונים בפעילות התנועה ללא אישור מדריך.
- אין להביא חפצים בעלי ערך לפעילות

תדריך לחניכים על כללי ההנהגות בפעילות התנועה:

1. לכל דבר ועניין אתם יכולים וצריכים לפנות אל המדריכים שלכם.
2. חובה עליכם להקשיב ולציית לכל המדריכים. מי שלא ישמע להוראות המדריכים לא יוכל להשתתף בפעילות.
3. לפעילות באים בחולצת תנועה.
4. יש להביא לפעילות בקבוק מים אישי.
5. מי שמשתמש בתרופות קבועות כמו משאף או מזרק אפינן, עליו להביא אותן לפעילות ולהראות למדריכים איפה הן נמצאות בתיק.
6. אסורה האלימות מכל סוג שהוא - פיזית או מילולית, הצקות, בריונות בטלפון או ברשת. כל מעשה של אלימות יגרור הרחקה מהפעילות.
7. המחנה הוא הבית שלנו. יש לשמור על שטח המחנה, על ניקיונו ועל תקינות המתקנים שבו.
8. במחנה אנו דואגים זה לזה ואחראים לכל הקבוצה. אנו דוגלים בשוויון ערך האדם ודואגים שיהיה לכולם כף ונעים להגיע לפעילות ולהשתתף בה.
9. אין לרוץ בשטח המחנה.
10. יש לדווח למדריך על בעיות רפואיות שעולות להפריע לכם להשתתף בפעילות, כמו פציעות, חולי או תחושה לא טובה.
11. יש להיזהר במיוחד בכל הקשור בזהירות בדרכים.
12. יש להודיע למדריך על כל בעיה, מפגע או חשד (חפץ חשוד, אדם זר, מישהו שלא מרגיש טוב, מישהו שנפצע. מישהו שקיבל מכה, גם אם לא קרה לו כלום, מישהו שעצוב במיוחד בזמן הפעילות).
13. אין להביא חפצים שעלולים לסכן את הסובבים (נפצים, אולרים, מוטות ברזל וכו').
14. אין להפריע לאחרים בזמן משחקים.
15. אלכוהול, סמים וחומרים משני תודעה אסורים בתכלית האיסור!

הדרך אל המחנה והחזרה ממנו

למדריכים - כינוס החניכים ביום הטיול

1. כינוס החניכים ופיזורם ייעשו בחצר הקן או הסניף.
2. לפני תחילת הנסיעה עליכם לוודא כי לכל חניך יש את הציוד לפעילות בדגש על נעלי הליכה סגורות, מים בכמות מתאימה, כובע ומזון.
3. בסיום ההתכנסות וטרם תחילת הנסיעה יש לספור את החניכים.
4. יש לקיים תדריך לנסיעה.

תדריך לחניכים בבוקר היציאה למחנה

1. יש ללכת לשירותים לפני היציאה.
2. יש להישמע להנחיות המדריך.
3. על כולם לשבת ולחגור חגורות בטיחות. אסור להסתובב באוטובוס במהלך הנסיעה.
4. יש לשמור על ניקיון האוטובוס כדי שהנסיעה תהיה בטוחה ורגועה.

תדריך לחניכים בעת עצירה להפסקה בדרך

1. העצירה היא לכמה דקות לצורך הליכה לשירותים בלבד.
2. יש לשים לב בירידה מהאוטובוס לרכבים הנוסעים בסמוך אליו.
3. אסור ללכת לשום מקום אחר מלבד השירותים. אסורה הקנייה במהלך העצירה.
4. בשירותים יהיה מדריך בזמן העצירה, ויש לפנות אליו בכל בעיה.
5. בסוף ההפסקה יש לחזור לאוטובוס.
6. כולם צריכים ללכת לשירותים לפני המשך הנסיעה – היא ארוכה ולא יהיו בה עצירות נוספות.
7. לפני המשך הנסיעה תהיה קריאת שמות כדי לוודא שכולם נמצאים באוטובוס. יש לוודא שמי שישב לידכם חזר מההפסקה.

תדריך לחניכים לקראת הירידה מהאוטובוס וההגעה למחנה

1. בעת הירידה מהאוטובוס יש לשים לב שכל הציוד האישי שלכם איתכם.
2. היזהרו כאשר אתם יוצאים מהאוטובוס והתרחקו מרחבת האוטובוסים.
3. חובה לחבוש כובע ולנעול נעליים סגורות.
4. הקפידו לשתות מים כל הזמן ושימו לב שגם חבריכם שותים.
5. במהלך המחנה יש למלא אחר כלל ההנחיות של המדריכים.
6. אין במחנה מקום לאלימות – מילולית, פיזית או מינית.
7. יש להישאר במתחם הקבוצתי לאורך כל הפעילות.
8. יש ללכת על שבילים מסומנים ומוארים בלבד.
9. אלכוהול, סיגריות וסמים אסורים במחנה.

תדריך לחניכים לקראת הפיזור הביתה

1. שימו לב שהטלפון הנייד טעון לנסיעה.
2. אם אינכם בטוחים כיצד תגיעו הביתה או אם ישנו קושי בדרך הביתה, ידעו בכך את המדריכים.
3. בכל מקרה חירום צרו קשר עם המדריכים או עם המשטרה.
4. היזהרו מכלי רכב ומאוטובוסים ושמרו על כללי הזהירות בדרכים בדרך מתחנת ההורדה הביתה.
5. יש לדווח למדריכים שהגעתם הביתה.

ההשתתפות בפעילות המחנאית

תדריך כללי לחניכים בהגעה למחנה (מסדר פתיחה) ההתנהגות במחנה:

1. על החניכים לקבל את סמכות המדריך ולפעול ע"פ הנחיותיו!! זהו תנאי להשתתפות במחנה.
2. בכל שלב בפעילות חובה לחבוש כובע ולנעול נעליים סגורות.
3. יש להקפיד על שתייה מרובה! חובה לשתות מים בכל רבע שעה. למסלול יילקחו ארבעה ליטרים וחצי לכל חניך.
4. יש למרוח אלתוש וקרם הגנה.
5. יש לשמור על הניקיון.
6. יש לשמור על מבנה הקבוצה וזה על זה ולשתף פעולה בבדיקת הנוכחות.
7. התנועה במחנה תיעשה בדרכים הראשיות והמוארות בלבד. יש להימנע מהליכה בסבך ובשטחים לא מוארים.
8. אין לרוץ בשטח המחנה.
9. אין להתקרב לגדר המחנה!
10. חל איסור לעבור בין שטחי המחנות.
11. אסור לעשות צרכים מחוץ לתאי השירותים.
12. מותר להתקלח בבגד ים בלבד!
13. אסור לעזוב את שטח המחנה, חניון הלילה או מקום הפעילות.
14. אסורה הכניסה לשטחי המנהלות, המחסנים, התחזוקה, הבישול, הגנרטור, הדלקים והחשמל.
15. הבערת אש אסורה ללא אישור ותקיים רק בנקודה שאושרה לכך.
16. אין התנועה אחראית לאובדן ציוד או לגניבתו.
17. בזמן האוכל ופעילות החוץ ישאירו החוגים או הקבוצות השונות שומר במקום.

18. יש לשטוף ידיים לפני כל ארוחה ואחריה.
19. אין לשמור מזון טרי מארוחה לארוחה, לרבות מזון שהובא מהבית ביום הראשון למחנה.
20. יש לנקות את מקום הפעילות לפני העזיבה. את האשפה יש לרכז בשקיות קשורות בנקודות איסוף מאורגנות
21. אין לפגוע בצומח ובחי.
22. בעת העבודה במחנה יש ללבוש מכנסיים ארוכים ולנעול נעליים סגורות.
23. אלכוהול ועישון (כולל עישון נרגילה) אסורים.
24. חל איסור לצלם או להפיץ תמונות או סרטונים של אנשים בניגוד לרצונם.
25. השינה תיעשה בהפרדה מגדרית, כל אחד בשק השינה שלו. יש לחלוץ נעליים ולהניחן ליד שק השינה.
26. במהלך הלילה אסור לפגוע, לצבוע ולהרעיש. יש לכבד את רצונם של החניכים האחרים לישון.
27. בהשכמה בבוקר כולם קמים יחד. שימו לב לחברים: למצב הרוח שלהם, לעייפות, לחוסן ולבריאות - והציעו להם עזרה!
28. יש לשמור על מרחק ראוי ביחסים בין המינים (גם בין המזדריכים לחניכים וגם בתוך כל קבוצה). היו ערים להטרדות, להתעללויות ולפגיעות. על כל מקרה חריג יש לדווח למפקד המחנה.

בטיחות, בריאות, ביטחון ותרואה

1. אסור להכניס למחנה אבטיחים, מלונים, עוגות קרם, מוצרי בשר, פיצוחים ומיניהם, חלב ומיונז.
2. אין לטפס על מתקני המחנאות, אלא באישור סגן מפקד המחנה או רכז הבטיחות במחנה.
3. חל איסור חמור להשתמש בסכיני יפנית, באולר ובסכיני חדה/חלקה.
4. חל איסור חמור לגעת במערכת החשמל והתאורה בשטח היער או במקום הפעילות.
5. יש להיזהר מכלי רכב העוברים במחנה ובסביבתו. אין לחצות כבישים.
6. אין לשבת על שבילי עפר ועל כבישים.
7. האליפטוס הוגדר כעץ מסוכן ולכן יש להיזהר בשהות בקרבתו.
8. דעו היכן נמצאת מרפאת המחנה. בכל בעיה רפואית הנכם מתבקשים לגשת למרפאה.
9. חניך שיש לו בעיה רפואית קבועה, עליו לדווח למרפאה ביום הראשון למחנה, כך שרופא המחנה יכיר אותו. יש לדווח על כל בעיה רפואית המופיעה בזמן המחנה.
10. בפגיעת גב או בנפילה ממקום גבוה, אין להזיז את הנפגע! יש להזעיק את המע"ר, החובש, או הרופא.
11. על כל משתתפי המחנה להדביק מדבקת ביטחון על הציוד האישי שלהם, עם הגעתם למחנה.
12. היו ערניים לזרים המסתובבים במחנה ודווחו על כך מיד למדריך ולקב"ט.
13. אין להרים או להפוך אבנים, מחשש להימצאות בלעי חיים מסוכנים. לפני כניסה לשק השינה, חבישת כובע, נעילת נעליים או בחירת נקודת שינה - יש לוודא שאין בעלי חיים בתוכם ובסביבתם הקרובה.
14. על כל מפגע יש לדווח למפקדה, שתודא שהוא יוסר.
15. כל אירוע בטיחותי, בין שמעורבים בו נפגעים ובין שלא, ידווח מיידית למפקדה ובביפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**.

שגרת היום במחנה

למדריכים – על היכרות החניכים עם שגרת המחנה ועם נוהלי ההתנהגות בו:
את התדריכים הבאים יש לקיים בעת סיור במחנה, תוך מתן דגשים והדגמה בשטח.

תדריך לחניכים על ארגון השטח הקבוצתי או החוגי במחנה

1. בכל בוקר יש לגלגל את שק השינה ולסגור אותו למניעת כניסת זוחלים ומזיקים. את המזרנים יש לאסוף ולהניח במתקן.
2. יש לוודא שלא נכנסו חיות לנעליים לפני נעילתן, לאסוף ציוד אישי, לסגור תיקים ולהניח אותם במתקן.
3. יש לסדר ולנקות את שטח החוג או הקבוצה ולפנות את האשפה למכולת האשפה. מתחילים את היום רק אחרי ששטח החוג או הקבוצה נקי.
4. יש לסדר את השבילים ואת השטחים שבאחריות החוג או הקבוצה.
5. יש לחזק מתקני מחנאות.
6. יש לבצע סריקת חפצים חשודים בשטח הפעילות החוגי או הקבוצתי.
7. אם התקשיתם לישון או שנתקלתם בכל בעיה אחרת במהלך הלילה, עליכם ליידע את המדריך.

תדריך לחניכים על ארוחת הבוקר במחנה

1. יש לערוך ארוחת בוקר במקום מוצל במחנה - "מועדון המחנה".
2. חניך תורן יעביר את המזון משולחנות החלוקה.
3. הארוחה תתקיים במעגל חוגי או קבוצתי, בישיבה על מחצלות נקיות.
4. יש לשתות ארבע כוסות שתייה קלה או מים במהלך הארוחה.
5. יש לבצע ניקיון יסודי בגמר הארוחה.
6. יש לפנות את האשפה למכולת האשפה.

תדריך לחוג או לקבוצת תורנות בחדר האוכל

1. על החניכים או הקבוצה והמדריכים להתייבב לתדריך תורנות 30 דקות לפני האוכל.
2. בעת ביצוע תורנות יש ללבוש וסט זוהר.
3. יש להקפיד על שטיפת ידיים במים וסבון.
4. יש לחלק כלי אוכל חד-פעמיים ושתייה קרה.
5. חלוקת המזון החם והטרי תעשה קרוב ככל הניתן, לזמן האכילה.
6. רק החניך התורן יביא אוכל מעמדות ההגשה אל השולחנות.
7. בתחילת הארוחה על החניך התורן לברר מה הן העדפות המזון של הסועדים ואם יש להם אלרגיות.
8. כל חניך יקבל מנה עיקרית אחת ותוספות ללא הגבלה.
9. על המדריך התורן לערוך את שולחן סגל המחנה.
10. בסיום ההכנות ישבו חצי מהתורנים לאכול והשאר ישמשו כמגישים. לאחר מכן יתחלפו שתי הקבוצות.
11. בסוף הארוחה יש לנקות את שולחנות האוכל ולפנות את כלי ההגשה לקראת הארוחה הבאה.
12. חניכים אשר יהיו תורנים בחדר האוכל לא ינקו באותו יום שירותים או מקלחות.

תדריך לחניכים לפני הכניסה לחדר האוכל

1. חובה לאכול בכל הארוחות במחנה.
2. יש לשטוף ידיים במים וסבון עד גובה המרפק, בכניסה לחדר האוכל.
3. יש להמתין לאישור מפקד המחנה או סגנו לפני שנכנסים לחדר האוכל.
4. מתחילים לאכול רק כאשר כולם נמצאים ומסיימים לשיר את שיר האוכל.
5. יש להישאר ישובים עד שמקבלים אישור לקום.
6. אין לשחק באוכל בשום צורה!
7. חניך שמעוניין בתוספת מזון רשאי לקום ולקחת תוספת מעמדת החלוקה.
8. כל חניך חייב לשתות ארבע כוסות שתייה קלה או מים בכל ארוחה.
9. בסוף הארוחה יש לזרוק את הכלים החד-פעמיים לפח האשפה הנמצא בסמוך ליציאה.

תדריך לחניכים לקראת תורנות בשירותים

1. יש להבריש את פנים האסלה בחומר ניקוי (אקונומיקה או נוזל אסלות), בעזרת מברשת לניקוי אסלות.
2. יש לנקות את מושב האסלה בסקוץ' או במטלית ולייבש.
3. יש לשפוך מים עם נוזל לניקוי רצפות ולגרוף. בסוף הפעולה יש לייבש את הרצפה בסמרטוט יבש.
4. לסיוס, יש להוסיף נייר טואלט, סבון ידיים ונייר לניגוב ידיים.
5. יש לאסוף את האשפה ולרוקן פחים.
6. יש לערוך סריקת ניקיון מסביב לשירותים למרחק 30 מטר.
7. יש לבצע ביקורת בטיחות ותקינות לאביזרים השונים (דלתות, ברזים וכו').
8. אין להעביר חומרי ניקוי מהמכל המקורי למכלים אחרים (החומרים יישמרו במכל המקורי).

תדריך לחניכים לקראת תורנות במקלחות

1. בגדים שנשכחו יש לאסוף לפינת אבידות במפקדת המחנה.
2. יש לאסוף את האשפה ולרוקן פחים.
3. יש לשפוך מים בתוספת נוזל לניקוי רצפות ולגרוף. בסוף הפעולה יש לייבש את הרצפה.
4. יש לבצע ביקורת בטיחות ותקינות לאביזרים השונים (דלתות, ברזים וכו').
5. יש לערוך סריקת ניקיון מסביב למקלחות למרחק 30 מטר.

תדריך לחניכים לקראת זמן מקלחות

1. המקלחות מתקיימות בהפרדה מגדרית.
2. מותר להתקלח בבגד ים בלבד. ישנם תאי הלבשה בסמוך למקלחות.
3. חל איסור להגיע למקלחת יחפים!
4. חובה להתלבש בתאי ההלבשה.
5. אין לצאת משטח המקלחות ללא לבוש מלא.
6. מותר להתקלח רק בזמנים אשר הוגדרו לכך ובהשגחת המדריכים.
7. מומלץ להגיע למקלחות בקבוצות.
8. בכל בעיה ניתן לפנות למדריכים התורנים שנמצאים בסביבה.

תדריך לשומרים לקראת השמירה החינוכית

מטרת-העל של השמירה החינוכית היא מתן מענה חינוכי לבעיות שעולות במהלך הלילה והפניה לגורמים נוספים במידת הצורך.

1. כווננו את השעון המעורר עשר דקות לפני תחילת השמירה, למקרה שהשומרים שלפניכם לא ימצאו אתכם.
2. בדקו מראש איפה ישנים השומרים הבאים וידעו את השומרים שלפניכם במקום השינה שלכם.
3. את השמירה מבצעים בלבוש מלא – נעליים, חולצת תנועה, וסט זוהר ופנס.
4. לאורך השמירה יש לעבור בין החניכים ולראות אם מישהו נמצא במצוקה.
5. יש ללכת בכל אזור המחנון.
6. בכל בעיה שעולה יש לגשת למפקדת המחנון ולהעיר את סגל המחנה.
7. אין לסיים את השמירה לפני שהשומרים הבאים קמים ומתחילים לבצע את השמירה, שכן אין להפקיר את החניכים ללא מענה בלילה.

מקרים ותגובות בשמירה החינוכית

אז...	אם...
<ul style="list-style-type: none"> - מוציאים את החניך משק השינה. - מנחים אותו להתלבש בשכבה נוספת של בגדים שברשותו. - במקרה שאין לחניך ביגוד נוסף, מעירים את המדריך שלו ומבקשים שישאיל לו ביגוד חם. - בזמן שהחניך מתלבש מציעים לו שתייה חמה. - מעודדים את החניך לחזור לישון. 	<p>חניך קם בלילה מפני שקר לו</p>
<ul style="list-style-type: none"> - מציעים לחניך שתייה חמה. - מנסים לתת לחניך יותר ודאות - מספרים לו על המשך הפעילות. - מעודדים את החניך לישון כדי להיות ערני מחר ואומרים לו שנתמודד עם הכול בבוקר. - יושבים עם החניך, מנחמים אותו ומנסים להבין מאיפה נובעת התחושה הקשה. - מדברים על מה שהיה טוב עד כה כדי לעודד את החניך ולהרגיעו. 	<p>חניך קם בלילה בגלל תחושת פחד, בדידות או געגוע הביתה</p>
<ul style="list-style-type: none"> - לוקחים את החניך למרפאה. - מעירים את המדריכים של החניך במידת הצורך. - נגשים לחובש התורן במרפאה. 	<p>חניך קם בלילה מפני שאינו מרגיש טוב</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ניגשים למפקד האירוע ומעירים אותו. 	<p>לשטח נכנס אדם זר, שאינו המאבטח</p>
<ul style="list-style-type: none"> - מפסיקים את המתרחש ומחזירים את החניכים לשקי השינה שלהם. המפעל התנועתי אינו המקום מתאים לכך. - מעירים את מפקד האירוע ומעדכנים אותו בזמן אמת במתרחש. - מבררים מי החניכים ומעדכנים את המדריכים בבוקר. 	<p>מזהים התנהגות בעלת אופי מיני בין חניכים</p>
<p>▪ לאחר טיפול בכל מקרה חינוכי או בריאותי יש לעדכן את הרכז האחראי עליכם כדי שיכיר את המקרים ויתבצע המשך טיפול במידת הצורך.</p> <p>▪ אם אתם זקוקים לעזרה במהלך הלילה, אפשר להעיר חבר מהסגל הבוגר של המפעל ולבקש עזרה.</p>	

כללים לבנייה מחנאית

שימו לב: הנחיות אלו מיועדות למתקני מחנאות שגובהם עד ארבעה מטרים, שאינם הנדסיים ואינם בעלי תכונות קינטיות (שאחד מחלקיהם בתנועה). מתקן מחנאי הנדסי ייבנה רק על פי הנחיות התנועה בנושא בנייה מחנאית הנדסית!

1. אין להתחיל את הבנייה, את השימוש או את הפירוק אלא בנוכחות אחראי הבנייה.
2. המתקן ייבנה עד לגובה של ארבעה מטרים. יש לאשר את המתקן לפני השימוש אצל סגן מפקד המחנה או רכז הבטיחות.
3. הציווד לבנייה כולל סנדות, במבוקים וחבל סיזל/פלסטי ארבעה מילימטרים לפחות.
4. יש לוודא את חוזק החבלים ואת תקינותם.
5. יש לבדוק את התקינות והאיכות של הסנדות או הבמבוקים. אין לבנות בסנדות או בבמבוקים אכולים, סדוקים, רקובים או פגומים.
6. בקשירת יתרים יש להשתמש בחבל פלסטי שישה עד עשרה מילימטרים בלבד. חיזוק כפיתות באמצעות מתיחה ייעשה בצורה בטוחה וללא סכנת נפילה מגובה.
7. בבניית במה, מעקה או מרפסת שגובהם יותר משני מטרים קיימת חובת שימוש ברמתה ובחבל אבטחה. יש לשים לב לאן מחברים את חבל האבטחה.
8. הטיפוס לגובה מותר רק בסולם ועם רתמת אבטחה.
9. יש להיזהר מנפילת חפצים מהגובה.
10. חל איסור לחבר או לבנות מתקן מתחת לקו חשמל או בסמוך לו.
11. יש להשתמש בכלי עבודה תקינים בלבד.
12. אם גובה המתקן יותר משני מטרים, בעת העלייה למתקן חייב להיות נוכח רכז בטיחות, מפקד מחנון או רכז בוגר שהוסמך לכך.
13. בשטח הבנייה, במהלך השימוש במתקן ובעת פירוקו חייב להיות נוכח איש רפואה מוסמך (מע"ר, חובש או רופא) המצויד בציווד המתאים.
14. קביעת יתד תבצע בזהירות רבה. מיד עם נעיצתה יש לעטוף ולסמן אותה בסימון בהיר.

השימוש באש במחנה

למדריכים – לקראת השימוש באש: הדלקת מדורה או בישול במנגל

1. יש לבחור מקום מבודד ונקי מחומרים דליקים, עדיף שטח חולי, במרחק של 15 מטרים לפחות מחורשה, מיער או מצמחייה יבשה.
2. יש להחזיק ליד המדורה דלי מים.
3. המדורה תודלק על ידי מדריך.
4. יש להרחיק מהמדורה כל חומר דליק שהוא.
5. אין לישון בסמוך למדורה ואין להשאיר את המדורה ללא השגחה.
6. בסיום יש לוודא כיבוי מוחלט של האש ולבדוק לאחר 15 דקות שהיא אכן כבויה.
7. במקרה שאש נאחזת בבגד יש להתגלגל על הרצפה לכיבוי ולקרוא לסיוע רפואי.
8. במקרה של כווייה יש לקרר במי ברז ולגשת לסיוע רפואי מתאים.

תדריך לחניכים לקראת שימוש באש: הדלקת מדורה או בישול במנגל

1. הדלקת האש תבצע בזהירות רבה!
2. הדלקת האש תבצע אך ורק באזור המאושר והמתאים לכך (מרוחק מעצמים דליקים כמו שיחים ועצים).
3. את המדורה יש לתחום במעגל אבנים ובמידת האפשר להדליק אותה בתוך בור או חבית.
4. אין להשתמש בחומרי בעירה מלבד עץ או פחמים. אין להכניס למדורה או למנגל מכלי ספריי, חומרי פלסטיק או כל חומר אחר.
5. אין להכניס למדורה או למנגל דלקים (בנזין או סולר), שמנים או כל אמצעי פירוטכני.
6. כל שימוש באש ייעשה אך ורק בנעליים סגורות ובמכנסיים ארוכים.
7. מנגלים, פויקה או כל ציוד בישול אחר יש לשים על אדמה מוצקה כאשר הם יציבים ולא מתנדנדים.
8. אין לדחוף ולהשתולל ליד אש.
9. במקרה של פציעה יש לפנות מיד לקבלת עזרה רפואית ולדווח למדריכים או לרכז הממונה.
10. במקרה של התפשטות האש יש לדווח מיד למדריכים או לרכז הממונה ולהתקשר 102 לשירותי הכבאות וההצלה. יש להרחיק את הסובבים מהסכנה ולהתריע מפניה.
11. באחריות הקבוצה לדאוג לכיבוי מלא של האש בסוף הפעילות.

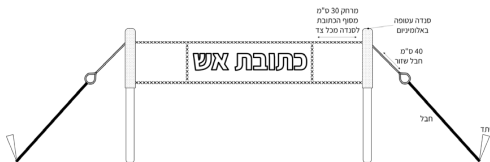
כתובות אש

הנחיות כלליות (פרק זה יותאם לפעילות בכפוף להנחיות כב"א לקיום המחנה)

1. השטח שעליו מתקיים טקס האש יהיה פתוח, נקי ומרוחק לפחות 25 מטר מעשבים גבוהים, מקוצים ומחומרים דליקים.
2. יש לוודא את יציבות הכתובות לפני ההדלקה ולשים דגש על כתובות שהועמדו בימים שלפני יום הטקס.
3. יש למנות לשטח כתובות האש רכז בטיחות בעל סמכות וניסיון בתחום ולצייד אותו במגפון לצורך תפעול האירוע.
4. חל איסור מוחלט על הוספת חומרים דליקים לאחר הבערת הכתובות.
5. ודאו הימצאות חוליית כיבוי שמכירה את ציוד הכיבוי והיא נקיייה מסולר.

הקמת כתובות אש

1. כתובות האש יוכנו אך ורק מיוטה וסולר! חל איסור חמור על שימוש באמצעים פירוטכניים, כגון בנוזין, אבק שריפה, זיקוקים, צמר פלדה, מסכי אש וכו'.
2. כתובות האש התפוסות מעל סנדות ייקשרו במרחק של לפחות 30 סנטימטר מכל סנדה.
3. היתרים העשויים מחבל ותפוסים לכתובות יהיו בעלי "אוזניים" העשויות מחוט שזור, באורך של לפחות 40 סנטימטר מכל צד. כמו כן, היתר יהיה מסומן בס"ל.

4. הנחיות למיקום הכתובות:

- בתוך השורה יהיה מרחק של 2.5 מטרים בין כתובת לכתובת.
- המרחק בין השורות יהיה של גובה הכתובת + מטר, למניעת אפקט דומינו.
- שטח הכתובות יופרד מהקהל ויהיה במרחק מינימלי של 2.5 מטרים ממנו.

כתובות זזות

1. הכתובת תופעל על ידי משיכה (ללא הליכה) של חבל במרחק שימנע פגיעה מתעופפת גיצים.
2. הכתובת תופעל על ידי חבל שנשרף. יש לשרוף אותו לאחר הדלקת הכתובת למניעת פגיעה במדליק.
3. אין להפעיל כתובות באמצעים מכניים או באמצעות מנועים.
4. יש למקם כתובת נעה במרחק מתאים משאר הכתובות ולדאוג למסלול פנוי ובטוח לתזוזתה.
5. לחבל יש לקשור חוט ברזל שזור באורך של מטר לפחות.

לפיד הדלקה

הלפיד יורכב מסנדה שבקצה שלה מלופף תיל, ועליו בד יוטה ויאובטח בחוט ברזל שרוף. כמובן, גם בלפיד יהיה סולר בלבד ולא שום חומר בעירה אחר.

תדריך לצוות ההקמה

1. בזמן העבודה יש ללבוש מכנסיים ארוכים ונעליים סגורות.
2. יש להיזהר מחוטי תיל.
3. יש לדפוק בזנ"טים לפי ההנחיות.
4. קביעת יתד תתבצע בזהירות רבה. מיד עם נעיצתה יש לעטוף את הקצה למניעת חתכים ולסמנה בסימון בהיר.
5. הטיפוס לגובה ייעשה רק בסולם ועם רתמת אבטחה.
6. יש לאבטח את כלי העבודה באמצעות קשירתם לבגד בעת עבודה בגובה.
7. יש להיזהר מנפילת חפצים מהגובה.
8. הדלקת הכתובות תיעשה באמצעות סולר בלבד. חל אסור להשתמש בחומרים אחרים.
9. יש לסמן את מכל הסולר באופן ברור ולא לאחסנו בבקבוק שתייה. חל איסור להשאיר סולר בשטח ללא השגחה.
10. חניך או מדריך אשר סילר כתובת אש אינו מורשה להיות בקרבתה בעת ההדלקה או הכיבוי, אלא אם כן התקלח והחליף בגדים.

תדריך לצוות ההדלקה

1. הדלקת כתובות אש מותרת רק לחניכים מכיתות י"א-י"ב, בעלי יכולת פיזית להחזיק סנדה בגובה.
2. המדליקים ילבשו בגדים ארוכים, יחבשו כובע הפוך על שיער רטוב ואסוף וינעלו נעליים סגורות.
3. המדליקים לא יהיו שותפים בפעולת הסילור של הכתובות, ואם כן - יש לדאוג לפני כן למקלחת ולהחלפת בגדים מלאה!
4. לפני ההדלקה יתקיים תדריך למדליקים ובו יותאמו הכתובות המודלקות לגובה המדליק. יש לדאוג לסנדוד ארוכות מספיק ולהתאימן לגובה הכתובות.
5. יש לתרגל את ההדלקה "על יבש" לפני ביצועה שלוש פעמים לפחות, תוך שימת דגש על מסלול ההליכה של המדליק (בורות, יתרים, כיוון הרוח וכו').
6. יש לתרגל את צוות הכיבוי "על יבש" ולהצטייד במטף ובשמית מילוט.

תדריך לצוות הכיבוי

- יש ליידע את שירותי הכבאות על הפעולה.
- אם יודלקו עד חמש כתובות - יש להביא לשטח הכתובת עמדת כיבוי הכוללת לפחות:
 - מטף אבקה שישה ק"ג
 - מחבט
 - שני דליי מים
 - דלי חול
 - שמיכת מילוט
- אתם חיוניים לשמירה על חיי הסגל והצופים. עליכם לקחת את תפקידכם ברצינות ולהיערך למקרים הבאים:

מקרים ותגובות למקרה של פגיעה מאש

	מקרה	תגובה
1	אדם עולה באש	מגללים על הרצפה ומכסים בשמיכת מילוט
2	גיצים עפים על האדמה	מכבים בעזרת מחבט, יוטה רטובה או חול
3	גיצים עפים על שיחים	מכבים בעזרת דלי מים או מטפה
4	כתובת נופלת	מרחיקים את הסובבים ומכבים בעזרת מים וחול
5	אדם נפגע מגץ בוער או נכווה	מפנים להגשת עזרה ראשונה
6	מכל סולר נדלק	יש להרחיק את הסובבים ולכבות בעזרת מטף או לתת למכל לבעור

פעילויות שיא וחופץ במחנה

פעילות לילית - א"ש לילה, טיול לילי, ניווט לילי

1. יש ללכת בזהירות ולוודא שאין בסביבתכם סכנות בטיחותיות.
2. היו קשובים למדריכים לאורך כל הפעילות.
3. אסור להירדם בזמן א"ש לילה, ולא משנה עד כמה אתם עייפים.
4. לאחר שתקבלו מספר ברזל, זכרו אותו והיו קשובים לספירה.
5. אם אתם מפחדים, לכו לצד אחד המדריכים.
6. יש להצטייד בבגדים ארוכים וחמים במידת הצורך, בפנס, בבקבוק מים של ליטר וחצי ובטלפון נייד.
7. אם הלכתם לאיבוד, הישארו במקום וחכו לצוות החיפוש.
8. אין לטפס על עצים.
9. אסור לזחול או לקיים כל פעילות אחרת על דרך כללי רכב.
10. אין לגעת בחפצים לא מוכרים אשר נמצאים בשטח.
11. יש לשמור על השקט ולהימנע מהפחדות.

למדריכים - לקראת בישולי שדה

1. לפני תחילת הארוחה יש לתאם ציפיות על הניקיון בסופה ולדאוג שכל החניכים ישטפו ידיים.
2. יש לדאוג לעבודה היגיינית ונקייה.
3. יש לבחור מקום מואר לצורך הכנת המזון.
4. דעו כיצד ולאן לפנות את האשפה ודאגו שיהיו שקיות זבל בהישג יד.
5. הכירו את התפריט ואת המפתח הקבוצתי.
6. הכינו רשימת ציוד מראש ודעו היכן לאחסן אותו בגמר השימוש.

תדריך לחניכים לקראת בישולי שדה

1. יש לשטוף ידיים ולנקות בסבון את כלל הכלים לפני השימוש.
2. יש לוודא שכל החברים בקבוצה אינם אלרגיים לאף מצרך.
3. יש לדאוג לשתיה מרובה לאורך הפעילות.
4. בעת החיתוך על קרש חיתוך יש לוודא שהמשטח יציב ואין סכנת פציעה.
5. יש לדאוג שאזור העבודה רחוק מהאש ומואר.
6. רק מדריך יכול להיות אחראי לבישולים הכוללים אש.
7. בסוף הארוחה יש להשאיר את השטח נקי.

למדריך - שימוש בגזיית הברגה

1. השימוש בגזייה נידת עלול להיות מסוכן מכמה סיבות: כווייה ממים רותחים, כווייה מדלית גז או כווייה ממגע עם ברזל חס.
2. נשתמש בגזיית הברגה תקנית בלבד. אסור להשתמש בגזיית נקב העלולה להיות סכנה בטיחותית.

גזיית הברגה – תקינה

גזיית נקב – לא תקינה!

תדריך לחניכים לפני שימוש בגזייה

1. את הבלון של הגזייה מחבר רק מדריך שידוע איך לעשות זאת.
2. את הגזייה מחברים לבלון הגז רחוק מאש או ממקור חום והרחק משאר הקבוצה.
3. יש להדליק את הגזייה באמצעות גפרור או מצת בלבד.
4. יש לסובב את הברז של הגזייה עד שיצא מספיק גז להדלקת הכירה.
5. אם ישנה תקלה בגזייה ונשקפת סכנה למשתתפים, יש להתרחק ככל הניתן מהגזייה ולהזהיר את הסובבים.
6. יש להניח את הגזייה על משטח ישר ויציב, ועדיף על הרצפה כך שהנוזל הרוטח לא יישפך על איש.
7. אין להשתמש בכלי בישול רחבים מדי מחשש שיתחפכו.
8. בסיום השימוש יש להפריד בין הבלון והגזייה (בגזייה מתברגת או במזודת גז) ולקרר את ראש הגזייה. בלון ריק יש להשליך לפח האשפה.
9. יש לשמור את הגזייה ואת בלון הגז רחוק ככל הניתן ממקורות אש וחום.

מתחם חבלים אתגרי

1. יש להקשיב להנחיות המפעילים והמדריכים.
2. במתחם החבלים יש לחבוש כובע, לנעול נעליים סגורות וללבוש חולצה עם שרוולים.
3. אין לרוץ במתחם החבלים.
4. יש שטח מנוחה בצל, שם ניתן להשאיר חפצים אישיים בהשגחה, לנוח ולשתות מים.
5. על כל אחד להיות אחראי לזוג הברזל שלו ולהודיע לו על כל התרחקות מהפעילות (שירותים וכד').

תדריך לחניכים בעת רחצה בבריכה או בכנרת

1. חבשו כובע.
2. בכל שאלה או בעיה פנו למדריכים.
3. אם איבדתם את הקבוצה, עצרו במקום.
4. במקרה חירום תופעל מערכת כריזה. יש להישמע להנחיותיה.
5. אם אינכם יודעים לשחות או אם אין בידיכם אישור הורים – אסורה כניסתכם למים!
6. אם אינכם מרגישים בטוחים במים, הישארו במים הרדודים.
7. הרחצה תתבצע מול סוכת המציל בגבולות המוגדרים בלבד. יש להישמע להנחיות המציל וצוות המדריכים.
8. אין לעבור את קו המצופים.
9. לאחר שתחולקו לזוגות ברזל, עליכם להישאר תמיד יחד.
10. מותר להיכנס רק עד גובה המותניים.
11. לפני הכניסה למים יש להימרח בקרם הגנה, לשתות הרבה ולהמתין 15 דקות אם אכלתם.
12. יש לשמור על מבנה הקבוצה בכניסה וביציאה מהמים.
13. אסור להשתולל, לרוץ לאורך שפת הבריכה, לקפוץ למים וכו'.
14. משחקים מסוכנים והטבעות אסורים.
15. אם חבר מראה סימני מצוקה, יש להפסיק לשחק ולהזעיק עזרה.
16. יש לשמור על הניקיון.
17. אין לשתות מהמים.
18. דעו היכן נמצאת נקודת הכינוס.

פלוגת העבודת והמנהלות

תדריך בטיחות כללי לפלוגת העבודה במחנה:

1. יש לבצע סקר סיכונים לפני תחילת כל פעילות ועבודה.
2. יש לנעול נעליים בכל שעות היום והלילה.
3. יש לשתות לפחות שבעה ליטרים של מים ביום (כוס בכל 20 דקות).
4. יש לחבוש כובע בכל שעות היום ולמרוח קרם הגנה.
5. העבודה במכנסיים ארוכים.
6. יש לשים לב להימצאות זרים במחנה ולדווח עליהם מיד.
7. אין לגעת בגנרטורים ובכלים חשמליים ללא תדרוך.
8. חומרי ניקוי, חומרי הדברה ורעלים אחרים יאוחסנו ויינעלו באריזתם המקורית, הרחק ממצרכי המזון ויסומנו בבירור: "זהירות! חומר רעיל! לא למאכל!"
9. חל איסור מוחלט על החניכים להשתמש בחומרי הדברה.
10. חומרים דליקים יאוחסנו בשטח נפרד ומגודר שישומן בבירור.
11. מכלי נוזין וסולר לא יהיו בצבעים דומים ולא יאוחסנו יחד. יש לסמן בבירור את סוג הנוזל, להפריד בין המיכלים ולחבר אזיקון לידית הנשיאה. חומרים אלה אסור למלא בבקבוקי שתייה או בגדיקנים.
12. עבודה בהלמנייה ובפטיש חמישה ק"ג, תבצע בזוגות בלבד (על פי ההנחיות המופיעות מטה)
13. יש להיזהר בעבודה עם חומרים מסוכנים.
14. אין לעבוד בסכין יפנית או בסכין חלקה.
15. חל איסור על טיפוס מעל גובה של שני מטרים, למעט מי שמוסמך לעבודה בגובה.
16. יש להיזהר בעת הרמת משאות כבדים.
17. יש להיזהר מכלי רכב הנוסעים במחנה.
18. יש להיזהר מנחשים, מעקרבים ומחרקים מסוכנים בעת הזאת אבנים וחפצים שונים.
19. על כל בעיה רפואית יש לדווח לאחראי פלוגת העבודה.
20. לפני הארוחות יש להקפיד על רחיצת ידיים.
21. אסור להחזיק ולצרוך אלכוהול וסמים
22. בכל עיניין ובעיה יש לפנות לאחראי פלוגת העבודה.
23. כל אירוע בטיחותי, בין שמעורבים בו נפגעים ובין שלא, ידווח מיידית למפקדה ובביפר חירום 33010 בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: 054-6133200.

שימוש נכון בהלמנייה ובפטיש חמישה ק"ג - כללי

1. יש לוודא את תקינות הכלים ושלמותם לפני השימוש בהם.
2. חובה לנעול נעליים בעת השימוש בכלים אלה.
3. יש לחבוש כובע שאינו חוסם את שדה הראייה.
4. יש להשתמש בכלים אלה באור מלא. השימוש אסור החל מהדמדומים הראשונים.
5. יש לבחון אם הבזני"ט בעומק הרצוי ולאחר מכן לחזור על הפעולה במידת הצורך.
6. בעת השימוש בכלים אלה חובה שיהיה נוכח מע"ר עם תיק עזרה ראשונה.
7. בסיום העבודה יש לכסות את קצה הבזני"ט בכיסוי אשר ימנע פגיעה (ספוג, בקבוק חתוך וכו').

דגשים לשימוש בפטיש חמישה ק"ג

1. לפני השימוש יש לוודא כי ראש הפטיש מחובר היטב וחזק לקת וכי אין סכנת שיתנתק בזמן השימוש.
2. בן אדם אחד בלבד ישתמש בפטיש חמישה ק"ג בכל עת!
3. יש להחזיק את היתד בזוויות הרצויות בעזרת הרגל ולאחר מכן להלום בה מכות ראשונות בצורה זהירה ולא בעוצמה חזקה מדי, עד לקיבוע ראשוני שלה באדמה.
4. לאחר הקיבוע הראשוני יש להוציא את הרגל ולהמשיך להלום עד לעומק הרצוי.

דגשים לשימוש בהלמנייה

1. יש להשתמש בהלמנייה עגולה שהחלק ההולם בה הוא עגול בלבד ולא בולט מגבולות השרוול.
2. יש להשתמש בכפפות עבודה.
3. השימוש בהלמנייה ייעשה בזוגות בלבד!
4. גובה הזוג ההולם וכוחו צריכים להיות שווים.
5. אם יש צורך באדם נוסף שיחזיק את הבזני"ט על מנת לקבע אותו באופן ראשוני לקרקע, עליו לאחוז בו בכפפות עבודה בחלק התחתון, כך שלא תישקף לידיו סכנה מההלמנייה. לאחר שהבזני"ט נכנס מעט לאדמה אסור שיהיה אדם נוסף (שלישי) שיחזיק אותו בתחתיתו!
6. יש לתאם את מספר המכות ואת קצבן לפני תחילת ההלימה.
7. יש לקרוא בקול את מספר המכות, עד עשר מכות בכל פעם.

תדריך העמסת עגלות

1. יש לוודא שצמיגי העגלה מנופחים בלחץ נכון, PSI 29, יש לעשות זאת לפני תחילת הנסיעה והעמסת הציוד.
2. לפני תחילת הנסיעה עם עגלה יש לבדוק את מערכת האורות, את וו הגרירה ואת שרשראות האבטחה.
3. יש לבדוק שצמיגי העגלה לא יושבים חזק על הרצפה ושהעגלה אינה נראית כבדה, וכן לוודא שהרכב לא התיישב על הצמיגים האחוריים.
4. יש לקשור היטב את כל החפצים על העגלה ולוודא שאין ציוד הבולט יתר על המידה.
5. חיבור וניתוק נגרר יתבצעו בעזרת שני אנשים לפחות מטעמי בטיחות ולמען שליטה בנגרר.

טבלת משקלים – ציוד טכני

מס' עגלה	עגלה	משקל ציוד מותר להעמסה	מספר רישוי
1	בזני"ט (1.8)	3.5	
2	יתד	1.5	
3	הלמנייה	16	
4	מחבת גדולה	2.5	
5	סיר בינוני	5	
6	סיר גדול	6	
7	כירה	6	
8	כלב גז	4	
9	מטף	10	
10	גלגלת 50 מטר	7	
11	כבל כתום 50 מטר	9	
12	תאורת לד	1.5	
13	נל"ג תאורה	7	
14	עמודה תאורה + T	16	
15	אלונקה	6	
16	רמקול מוגבר	24	
17	תיק מע"רים	2	
18	שושנת דגלים	15	
19	שולחן מתקפל דק	15	
20	שולחן מתקפל עבה	20	
21	גנרטור (ללא דלק)	80	

משקלים מותרים – עגלות

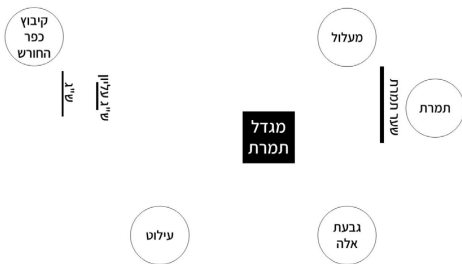
מס' עגלה	עגלה	משקל ציוד מותר להעמסה	מספר רישוי
1	אדומה	350	81589001
2	צהובה	380	9326060
3	ירוקה	350	9353761
4	סגולה	350	9710174
5	כחולה	350	9065271
6	גדולה	850	לא לגרירה על ידי ברלינגו

תדריך לשומר בש"ג עליון

1. המטרה: מניעת דריסה ותנועה לא רצויה פנימה והחוצה מהמחנה.
2. ש"ג עליון צריך להיות סגור בכל שעות היממה.
3. תהיה שמירה בש"ג עליון בין השעה 00:06 לשעה 00:20.
4. עליכם להיות ערניים ופנויים לאורך כל השמירה ובקשב רב לקשר שבידכם.
5. יש לחבוש כובע ולשתות הרבה מים.
6. על כל הרכבים לחנות בחניית אח"מים. רכב שמבקש אישור כניסה לרחבה הראשית, יש לעלות בקשר ולבקש אישור מהחמ"ל.
7. בהתקבל אישור כניסה לרחבה הראשית, יש לגשת לנהג ולהנחות אותו לנסוע בקצב הליכה וליווי. לאחר שהמסר הובהר, יש לפתוח את השער, לתת לרכב להיכנס, לסגור אחריו ולאחר מכן ללוות אותו עד ליעד המבוקש.
8. במהלך הליווי אין ללכת לפני הרכב אלא לצדו כדי להימנע מדריסה.
9. יש ללוות את הרכב עד לסוף המטלה המבוקשת ברחבה הראשית. אם חל עיכוב, ניתן לבקש אישור מהחמ"ל לחזור לש"ג.
10. כאשר אין שומר בשער על השער להיות סגור.
11. אם הרכב אינו מציית לליווי יש לדווח בקשר לחמ"ל.
12. יש להשאיר את העמדה נקייה בסוף השמירה.

תדריך לשומר במגדל תמרת

1. המטרה: זיהוי שריפות או אירועים חריגים הניתנים לזיהוי מהגובה.
 2. תהיה שמירה במגדל תמרת בין השעה 6:00 לשעה 22:00.
 3. עליכם להיות ערניים ופנויים לאורך כל השמירה ובקשב רב לקשר שבידכם.
 4. יש לחבוש כובע ולשתות הרבה מים.
 5. יש לחפש סימנים המעידים על שריפה (עשן וריח שרוף) ולדווח עליהם אם ישנם.
 6. בעת הדיווח יש להתייחס לגורמים הבאים: עשן שחור או בהיר, אם רואים אש ומאיזה כיוון.
- שרטוט עזר לטובת דיווח על סימנים המעידים על אש:**

פרק הטיול/ פעילות חוץ

תיאום ציפיות עם החניכים והורים בפעילות הכנה לקראת הטיול

למדריכים - תדריך להורי החניכים המצטרפים

- יש לקיים תדריך להורה של כל חניך שמצטרף בביקור בית, בשיחת היכרות טלפונית או בקבוצת ווטסאפ רשמית, בטרם ההגעה לפעילות. אם אתם מנהלים קבוצת ווטסאפ, שימו לב לדגשים הבאים:
- יש להגדיר שרק מנהלי הקבוצה יכולים לשלוח הודעות.
 - בכל קבוצה שחברים בה הורים יש לדאוג שמש"צ, קומונר או רכז קן יהיה נוכח.
 - מטרת הקבוצה היא הודעות ועדכונים על הפעילות ופרסום אירועים קרובים. יש לשלוח הודעות תמציתיות ותמונות נבחרות בלבד.

תדריך להורי החניכים

- אנו שמחים מאוד על כל חניך שבחר לקחת חלק בפעילותנו! כדי לשמור על חיי החניכים נבקש:
- ההשתתפות מותנית באישור הורים חתום.
 - יש לקרוא את הפלייר (חוזר להורים) שהופץ, שבו מופיעים כלל פרטי הפעילות.
 - יש לדווח על בעיות רפואיות, על אלרגיות ועל קשיים רגשיים לפני הפעילות.
 - סגל הקן – המדריכים, הרכזים והקומונרים - הם הסמכות בפעילות. חניך שלא יקבל את סמכות הצוות לא יוכל להשתתף בפעילות.
 - אם יוחלט על הפסקת השתתפותו של חניך במפעל, איסופו יהיה באחריות ההורים ועל חשבונם.
 - הפעילות מתקיימת במסגרת קבוצתית, ויש לנהוג בכבוד ובאחריות כלפי כל המשתתפים.
 - אין להשחית את רכוש התנועה ואת רכושם של חניכי הטיול.
 - אין להיכנס או לצאת ממסגרת הטיול ללא מדריך.
 - כניסות ויציאות חריגות יש לתאם עם רכז הטיול.
 - ההשתתפות בחולצת תנועה.
 - לא קונים בפעילות התנועה ללא אישור מדריך.
 - אין להביא חפצים בעלי ערך לפעילות.

תדריך לחניכים לקראת הטיול

1. לכל דבר ועניין אתם יכולים וצריכים לפנות אל המדריכים שלכם.
2. חובה עליכם להקשיב ולציית לכל המדריכים. מי שלא יישמע להוראות המדריכים לא יוכל להשתתף בפעילות.
3. לפעילות באים בחולצת תנועה.
4. יש להביא לפעילות בקבוק מים אישי.
5. מי שמשתמש בתרופות קבועות כמו משאף או מזרק אפיפן, עליו להביא אותן לפעילות ולהראות למדריכים איפה הן נמצאות בתיק.
6. אסורה האלימות מכל סוג שהוא – פיזית או מילולית, הצקות, בריונות בטלפון או ברשת. כל מעשה של אלימות יגרור הרחקה מהפעילות.
7. בטיול אנו דואגים זה לזה ואחראים לכל הקבוצה. אנו דוגלים בשוויון ערך האדם ודואגים שיהיה לכולם כיף ונעים להגיע לפעילות ולהשתתף בה.
8. אין לרוץ בשום שלב בטיול.
9. יש לדווח למדריך על בעיות רפואיות שעלולות להפריע לכם להשתתף בפעילות, כמו פציעות, חולי או תחושה לא טובה.
10. יש להיזהר במיוחד בכל הקשור בזהירות בדרכים.
11. יש להודיע למדריך על כל בעיה, מפגע או חשד (חפץ חשוד, אדם זר, מישהו שלא מרגיש טוב, מישהו שנפצע, מישהו שקיבל מכה, גם אם לא קרה לו כלום, מישהו שעצוב במיוחד בזמן הפעילות).
12. יש להודיע להורים אם בסוף הפעילות אינכם הולכים הביתה.
13. אין להביא חפצים שעלולים לסכן את הסובבים (נפצים, אולרים, מוטות ברזל וכ'').
14. אין להפריע לאחרים בזמן משחקים.
15. אלכוהול, סמים וחומרים משני תודעה אסורים בתכלית האיסור!

הדרך אל הטיול והחזרה ממנו

למדריכים - כינוס החניכים ביום הטיול

1. כינוס החניכים ופיזורם ייעשו בחצר הקן או הסניף.
2. לפני תחילת הנסיעה עליכם לוודא כי לכל חניך יש נעלי הליכה סגורות, מים בכמות מתאימה, כובע ומזון.
3. בסיום ההתכנסות וטרם תחילת הנסיעה יש לספור את החניכים.
4. יש לקיים תדריך לנסיעה.

תדריך לחניכים בהתכנסות לקראת הטיול

1. יש ללכת לשירותים לפני היציאה.
2. יש להישמע להנחיות המדריך.
3. על כולם לשבת ולחגור חגורות בטיחות. אסור להסתובב באוטובוס במהלך הנסיעה.
4. יש לשמור על ניקיון האוטובוס כדי שהנסיעה תהיה בטוחה ורגועה.

תדריך לחניכים בעת עצירה להפסקה בדרך

1. העצירה היא לכמה דקות לצורך הליכה לשירותים בלבד.
2. יש לשים לב בירידה מהאוטובוס לרכבים הנוסעים בסמוך אליו.
3. אסור ללכת לשום מקום אחר מלבד השירותים. אסורה הקנייה במהלך העצירה.
4. בזמן העצירה יהיה מדריך בשירותים, ויש לפנות אליו בכל בעיה.
5. בסוף ההפסקה יש לחזור לאוטובוס.
6. כולם צריכים ללכת לשירותים לפני המשך הנסיעה – היא ארוכה ולא יהיו בה עצירות נוספות.
7. לפני המשך הנסיעה תהיה קריאת שמות כדי לוודא שכולם נמצאים באוטובוס. יש לוודא שמי שישב לידכם חזר מההפסקה.

תדריך לחניכים לקראת הירידה מהאוטובוס וההגעה לטיול

1. בעת הירידה מהאוטובוס יש לשים לב שכל הציוד האישי שלכם איתכם.
2. היזהרו כאשר אתם יוצאים מהאוטובוס והתרחקו מרחבת האוטובוסים.
3. חובה לחבוש כובע ולנעול נעליים סגורות.
4. הקפידו לשתות מים כל הזמן ושימו לב שגם חבריכם שותים.
5. במהלך הטיול יש למלא אחר כלל ההנחיות של המדריכים.
6. אין בטיול מקום לאלימות – מילולית, פיזית או מינית.
7. יש להישאר במבנה הקבוצתי לאורך כל הפעילות.
8. יש ללכת על שבילים מסומנים ומוארים בלבד.
9. אלכוהול, סיגריות וסמים אסורים בטיול.

למדריכים – לקראת פיזור החניכים בתום הטיול

1. על מלווה הנסיעה לוודא שהחניכים פוגשים את הוריהם, או נשאים עם מדריך אחראי בתחנת ההורדה.2. יש לקבוע נקודות מפגש עם ההורים במקומות מוגדרים ביישוב עצמו או בסמוך לו.3. אחראי הנסיעה ילווה את האוטובוס עד להגעתו לתחנה הסופית, יסרוק את האוטובוס ויוודא שלא נשכח אף אחד באוטובוס, ידאג להחזרת הציוד לקן או לסניף ויוודא כי לא נשאר ציוד (כולל ציוד אישי) ברכב ההסעה.4. יש לתכנן מראש את סדר הפיזור.

תדריך לחניכים לקראת הפיזור הביתה

1. שימו לב שהטלפון הנייד טעון לנסיעה.
2. אם אינכם בטוחים כיצד תגיעו הביתה או אם ישנו קושי בדרך הביתה, ידעו בכך את המדריכים.
3. בכל מקרה חירום צרו קשר עם המדריכים או עם המשטרה.
4. היזהרו מכלי רכב ומאוטובוסים ושמרו על כללי הזהירות בדרכים בדרך מתחנת ההורדה הביתה.
5. יש לדווח למדריכים שהגעתם הביתה.

המסלול

תדרוך מפקד בהגעת החניכים לטיול ("תדריך אוטובוס")

1. על החניכים לקבל את סמכות המדריכים ולהשמע להנחיותיהם!! זהו תנאי להשתתפות בטיול.
2. יש לשמור על מרחק ראוי ביחסים בין המיניים (גם בין המדריכים לחניכים וגם בתוך כל קבוצה). היו ערים להטרדות, להתעללויות ולפגיעות. על כל מקרה חריג יש לדווח למפקד הטיול.
3. במקרה שהלכתם לאיבוד יש להישאר במקום ולהמתין לצוות החיפוש.
4. אין לרוץ בטיול.
5. חל איסור לצאת משטח החניון.
6. בחניון אסור לעשות צרכים מחוץ לתאי השירותים.
7. עליכם לדעת היכן נמצאת מרפאת הפעילות או איש הרפואה במסלול.
8. בכל בעיה רפואית הנכם מתבקשים לגשת למרפאה עם המדריכים.
9. חניך שיש לו בעיה רפואית קבועה, עליו לדווח למרפאה ביום הראשון לטיול, כך שרופא הטיול יכיר אותו. יש לדווח על כל בעיה רפואית המופיעה בזמן הטיול.
10. בפגיעת גב או בנפילה ממקום גבוה אין להזיז את הנפגע! יש להזעיק את המע"ר, החובש או הרופא.
11. היו ערניים לזרים המסתובבים בשטח החניון ודווחו על כך מיד למדריך.
12. חל איסור חמור להשתמש בסכין יפנית, באולר ובסכין חדה/חלקה.
13. האקליפטוס הוגדר כעץ מסוכן, ולכן יש להיזהר בשהות בקרבנו.
14. חל איסור חמור לגעת במערכת החשמל או התאורה בשטח.
15. יש לשמור על מבנה הקבוצה וזה על זה ולשתף פעולה בבדיקת הנוכחות.
16. בכל שלב בפעילות חובה לחבוש כובע ולנעול נעליים סגורות.
17. יש להקפיד על שתייה מרובה! חובה לשתות מים בכל רבע שעה. למסלול יילקחו ארבעה ליטרים וחצי לכל חניך.
18. יש להיזהר מכלי רכב העוברים בקרבת המסלול. אין לשבת על שבילי עפר ועל כבישים.
19. אין התנועה אחראית לאובדן ציוד או לגניבתו.
20. אסורה הכניסה לשטחי המנהלות, המחסנים, התחזוקה, הבישול, הגנרטור, הדלקים והחשמל.
21. הבערת אש אסורה ללא אישור ותתקיים רק בנקודה שאושרה לכך.

21. יש לשטוף ידיים לפני כל ארוחה ואחריה.
22. אין לשמור מזון טרי מארוחה לארוחה, לרבות מזון שהובא מהבית ביום הראשון לטיול.
23. יש למרוח אתתוש וקדם הגנה.
24. יש לשמור על הניקיון.
25. אלכוהול ועישון (כולל עישון נרגילה) אסורים.
26. השינה תעשה בהפרדה מגדרית, כל אחד בשק השינה שלו. במהלך הלילה אסור לפגוע, לצבוע ולהרעיש. יש לכבד את רצונם של החניכים האחרים לישון.
27. בהשכמה בבוקר כולם קמים יחד. שימו לב לחברים: למצב הרוח שלהם, לעייפות, לחוסן ולבריאות - והציעו להם עזרה!
28. יש לנקות את מקום הפעילות לפני העזיבה. את האשפה יש לרכז בשקיות קשורות בנקודות איסוף מאורגנות.
29. אין לפגוע בצומח ובחיי.
30. אין להרים או להפוך אבנים, מחשש להימצאות בעלי חיים מסוכנים. לפני כניסה לשק השינה, חבישת כובע, נעילת נעליים או בחירת נקודת שינה יש לוודא שאין בעלי חיים בתוכם ובסביבתם הקרובה.
31. אין להרים שאריות תחמושת ונפלים - יש ליידיע ולהרחיק את הסובבים.
32. על כל מפגע יש לדווח למדריכים - רכזי הפעילות יודאו שהוא יטופל.
33. בעת עבודה, בישול או פעילות בלילה, יש ללבוש מכנסיים ארוכים ולנעול נעליים סגורות.
34. השימוש בגזיות נקב אסור.
35. אירוע בטיחותי, בין שמעורבים בו נפגעים ובין שלא, ידווח מיידית למפקדה ובכיפר חירום **33010** בשיחה טלפונית, או בהודעת טקסט למספר: **054-6133200**.

למדריכים - תדריך יציאה למסלול

1. טרם היציאה למסלול יש לוודא כי לכל חניך יש נעלי הליכה סגורות, מים בכמות מתאימה, כובע, מזון אישי וקבוצתי, חולצת תנועה ותרופות למי שזקוק להן.
2. יש להקפיד חלוקת מספרי ברזל וזוגות ברזל, ועל ספירת החניכים בכל עצירה והמשך תנועה ובכל שינוי מצב (לדוגמה: תחילת תנועה רגלית, הפסקת שתייה, מנוחה או הגעה לחניון).
3. ההליכה במסלול תהיה לפי קבוצות, כשלכל קבוצה מדריך מוביל ומדריך מאסף. בתחילת הטור יוצב מאבטח חמוש ובסוף הטור יצעד חובש.
4. לפני מעבר בשטחים מסוכנים (מצוקים, כבישים, מסילות רכבת, מערות וכו') יש לעצור ולהעביר לחניכים תדריך מיוחד, כפי שמופיע בהמשך הפנקס.

תדריך לחניכים לפני ההליכה במסלול

1. יש להקפיד על שתייה מרובה ועל חבישת כובע.
2. בפגיעת גב או בנפילה ממקום גבוה אין להזיז את הנפגע! יש להזעיק את החובש.
3. יש להקפיד על תנאי תברואה הולמים – רחיצת ידיים וכלי בישול, אין לשמור מזון מארוחה לארוחה.
4. יש להקפיד על הניקיון בהליכה במסלול.
5. יש להקפיד על שימוש בקרם הגנה.
6. אין להשמיע מוזיקה בכל אמצעי שהוא לאורך המסלול.
7. הנגיעה בנפלים ובחפצים שונים, לרבות מצנחים ודברים שנראים כמו תחמושת, אסורה בהחלט! יש לדווח למדריכים ולהתרחק מהמקום.
8. אין להיכנס לשטחים חשודים במיקוש או לשטחים המסומנים בשלטים צהובים או במשולשים אדומים המזהירים מפני מיקוש.
9. אין לחצות נחלים בזמן שיטפון או זרימה חזקה.
10. יש להימנע מהכנסת ידיים ואצבעות למחילות בסלעים, לנקיית סלע ולבורות באדמה.
11. יש להימנע מהרמת גרוטאות ואבנים גדולות וכן להימנע ככל האפשר מכניסה לעשב גבוה, לסבך קוצים וכדומה.
12. חניך שאיבד את דרכו, עליו להישאר במקום ולהמתין לצוות החיפוש.

תדריך לחניכים לקראת מעבר בשטח הררי או מצוקי ובמקומות שבהם קיימת סכנת נפילה מגובה

1. בעת הליכה באזור מצוקי יש להגביר את הערנות ולהתרחק משפת המצוק.
2. חובה ללכת על גבי השבילים המסומנים בשטח ובמפה בלבד.
3. בעת ירידה או עלייה במדרון תלול יש ללכת בצורה יציבה.
4. יש להיזהר ממדרדר אבנים, מהשתוללות, מדחיפות ומעקיפות שעולות לגרום סכנת נפילה או הידרדרות.
5. בשעת מנוחה אסור להתקרב לשפת המצוק ויש להישאר במרחק של שני מטרים לפחות ממנה.
6. ההליכה בלילה בשטחים אלה אסורה.

תדריך לחניכים לקראת מעבר בשטח חקלאי

1. חציית שטח חקלאי תבצע רק בשבילים.
2. אסורה הפגיעה ברכוש – קטיפת פירות, שבירת ענפים וכדומה.
3. אסור לחצות שטחים שידוע כי רוססו לאחרונה בחומרי הדברה רעילים.
4. יש להשגיח שהמטיילים לא יפגעו בבעלי חיים, בפירות, בירקות ובתוצרת חקלאית אחרת.
5. אסור להתקרב אל מכונות חקלאיות ולגעת בהן.
6. אסורה השתייה ממערכת ההשקיה בשדות.

למדריכים – תדריך כללי הליכה על שפת כבישים, סמוך להם ובחצייתם

1. אסור ללכת על כבישים.
2. תנועה בצדי כביש תיעשה רחוק ככל האפשר מהשוליים.
3. ההליכה תיעשה בטור, בשולי הכביש השמאליים, נגד כיוון התנועה.
4. המלווים ילכו בראש הטור, באמצעו ובסופו, לבושים בווסט זוהר.
5. המלווה הרפואי יימצא בסוף הטור.
6. אין לצעוד בצדי כבישים בשעות הדמדומים והחשיכה ללא אישורו של מפקד הטיוול ובליווי חפ"ק הטיוול.

למדריכים – תדריך לחציית כביש :

1. יש לרכז את החניכים במקום בטוח במרחק של 100 מטר לפחות מנקודת החצייה ולתדרך אותם.
2. בחציית כביש יוצבו מדריכים במרחק של כ-50 מטר משני צדיה של נקודת החצייה, להבטחת החצייה ולהכוונת התנועה בכביש. על המדריך להיות עם הפנים לכיוון שממנו באות המכוניות ולא לכיוון הקבוצה החוצה!
3. חובה על המלווים ללבוש וסט זוהר ולהצטייד בדגל אדום.
4. החצייה תיעשה בקבוצות, ואחד ממובילי החוליה או הטור ירכז את החניכים הרחק ככל האפשר מעברו השני של הכביש.
5. טרם תחילת החצייה ובסיומה יספור המדריך את חניכיו.

תדריך לחניכים טרם חציית כביש

1. הקפידו על תשומת לב מרבית ועל הקשבה למדריך.
2. אין לעצור במהלך החצייה.
3. אין לחזור לאחור.
4. בעת ההגעה לצדו השני של הכביש יש להתרחק ככל האפשר מהשוליים.

תדריך לחניכים טרם תנועה ליד מסילת ברזל

1. אין לצעוד על פסי הרכבת ועל הסוללה שבקרבתם.
2. אין לחצות מסילת ברזל. חצייה מותרת רק במקומות מוסדרים הכוללים מעבר כביש עם מחסום, פעמון, רמזור ושילוט או במעבר מוסדר של גשר מעל מסילה או מתחתיה.

תדריך לחניכים לקראת כניסה למערות

1. אין להיכנס למערות ללא אישור מדריך.
2. במערות, בחורבות, בבתים נטושים ובכוכים בשטחים מסולעים קיימת סכנת הידבקות בקדחת המערות. אין להיכנס למקומות אלה בסנדלים או יחפים ואין לשבת או לשכב על הארץ. אין ללון במקומות אלה או לנוח בהם מנוחה ממושכת. רצוי להימנע מהישענות על דפנות מערות.
3. אסור להבעיר אש (ובכלל זה נרות) במערות, ויש להשתמש בפנסים בלבד.

תחום המזון בטיול

ארוחת הבוקר במסלול

1. יש לערוך ארוחת בוקר במקום מוצל במסלול ולא על דרך שרכב יכול לעבור בה.
2. יש לאכול במעגל קבוצתי.
3. יש לבצע ניקיון יסודי בגמר הארוחה.
4. יש לשטוף ידיים לפני האוכל.

למדריכים - בישולי שדה

- זמני הארוחות בטיול הם חשובים בחוויה הקבוצתית, אולם יש לזכור כי בכל ארוחה ייתכנו מפגעים בטיחותיים ותברואתיים. לכן עליכם לוודא:
1. לפני תחילת הארוחה יש לתאם ציפיות בנוגע לניקיון בסופה ולדאוג שכל החניכים ישטפו ידיים.
 2. יש לדאוג לעבודה היגיינית ונקייה.
 3. יש לבחור מקום מואר לצורך הכנת המזון.
 4. דעו כיצד ולאן לפנות את האשפה ודאגו לשקיות זבל בהישג יד.
 5. הכירו את התפריט ואת המפתח הקבוצתי.
 6. הכינו מראש רשימת ציוד ודעו היכן לאחסן כל דבר בסוף השימוש.

תדריך לחניכים לקראת בישולי שדה

1. יש לשטוף ידיים ולנקות את כלל הכלים במים וסבון לפני השימוש.
2. יש לוודא שאין בקבוצה חניכים האלרגיים למצרך כלשהו.
3. יש לדאוג לשתייה מרובה לאורך הפעילות.
4. בעת החיתוך על קרש חיתוך, יש לוודא שהמשטח יציב ושאין סכנת פציעה.
5. יש לדאוג שאזור העבודה רחוק מהאש ומואר.
6. רק מדריך יכול לדאוג לבישולים הכוללים אש.
7. בסוף הארוחה יש להשאיר את השטח נקי.

ניהול האבטחה בטיול

נוהל קליטת מאבטח

בכל קליטה של מאבטח יש לבצע מספר פעולות בסיסיות:

1. קליטת המאבטח/ים על ידי נציג הפעילות שאחראי על הביטחון בפעילות.
2. שיחה קצרה עם המאבטח: החלפת פרטים (שם מלא, טלפון, מהיכן הגיע), שאלו את המאבטח מה שלומו ואם הכל בסדר - חשוב להבין באיזה מצב רוח הגיע לעבודה ושהכל תקין איתו!
3. הסדרת אמצעי התקשורת במהלך המפעל - קשר, טלפון, למי הוא צמוד?
4. תדריך על העבודה הספציפית בשטח לפני תחילת הפעילות, לפי סוג הפעילות (התרעות ביטחוניות, תוואי המסלול, אופי הקבוצה וכו') מצורפים דגשים.
5. בדיקת מסודרת של הציוד שלו שחייב לכלול:

תעודת המאבטח:

1. פנקס מאבטח מעודכן וחתום.
2. תעודת מאבטח בתוקף.
3. תעודת זהות או רישיון נהיגה.
4. רישיון נשיאת נשק.
5. אישור מטווח מה-6 חודשים אחרונים.

ציוד חובה:

1. אקדח.
2. תחמושת 9 מ"מ וכמות הכדורים צריכה להיות תואמת לרישיון נשק של המאבטח.
3. מחסנית אחת במצב "הכנס" ומחסנית נוספת בפונדה חיצונית מתאימה על החגורה.
4. שרוך אבטחה שמחבר את האקדח לחגורה.
5. מדי החברה בה הוא עובד.
6. ביגוד התואם לעבודה - מכנסי דגמ"ח ארוכים, נעליים סגורות.
7. כובע זיהוי צהוב עם כיתוב "ביטחון".
8. פנס + וסט זוהר למאבטח לילה.

דגשים להפעלת מאבטח בזמן הליכה בטיול:

1. במקרה של מאבטח אחד - המאבטח יוצב בחלק האחורי של החוליה האחרונה.
2. במקרה של שני מאבטחים - המאבטח השני יוצב בקדמת החוליה הראשונה.
3. במקרה של מעל שני מאבטחים - יוצבו המאבטחים לאורך החוליות המטיילות בהתאם לתרחישים ויכולת למתן תגובה - בצמוד למובילים.
4. בכל מצב, יש להתאים את מיקום המאבטח ביחס לאיומים ותוואי השטח.

דגשים להפעלת מאבטח לילה

1. יש להציב את המאבטח/ים בנקודות שליטה בכל היקף השטח.
2. יש לתדרך את המאבטחים לתגובה לאירוע חריג ומקרה חירום אשר עלול לקרות במהלך הלילה.
3. בחניון לילה בו קיימת אבטחה פיזית וחמושה, על מאבטח הטיול לבצע חבירה ותיאום פעילות האבטחה בשגרה ובחירום, עם המאבטח הקיים.
4. יש לקיים סיור יחד עם המאבטח ולהראות לו את המשימה בפועל.
5. יש לדאוג לתאים נאותים לשמירה - שתייה חמה, עמדת הטענה לטלפון וכיו.
6. יש להבהיר את האיסור לשבת ברכב.
7. מאבטח אשר שימש כמאבטח יום לא יוכל לאבטח גם במהלך הלילה.
8. מאבטח אשר שימש כמאבטח לילה לא יוכל לאבטח גם במהלך היום.
9. באבטחת חניוני לילה לא מחויבים במאבטחי טיולים - ניתן להסתייע גם במאבטחים בעלי הכשרה של 6 ימים.

מפתח אבטחה בחניוני לילה (בכפוף לתכנית אבטחה) :
ניתן להחמיר במידת הצורך ע"פ תכנית בטחון שבונה אחראי על הבטחון בטיול
(תכנית שצריכה להיבנות מראש)

כמות מאבטחי לילה	כמות סה"כ הלנים
1	עד 100
2	עד 300
3	800 - 301
6	1500 - 801

